Butun dunja pirulitarları birləşiniz!

QIZIL ƏZƏKİSTAN

ajrım bahası 5 tijin

Özbekistnn mərkəzij hırqumı, Samarqand Okrug hırqumı, Özbekistan mərkəzij ıçraqumı. və Özbekistan mərkəzij kəsəbələr şurasının fikir tarqatucusu

1925-nci jılından başlap çıqır

abuna bahası								ədrislər
1 ajqa		3 ajqa		6 ajqa		1 jılqa		Başqarma
som	t.	s.	t.	s.	t.	s.	t.	Samarqand Nərimən kəcəsi 6.
1	10	3	30	6	50	12	—	Baş kənter: hırunza kəcəsi 8. tilifun myhərrir—586 məs'yl katıb—587 baş kənter—17

№ 5 (1509) seşənbə. 7 janvar 1930-inci jıl № 5 (1509)

Jkinci Haqa kənfirinsijəsi

Polşa pyl da'vasından kecdi

YƏKILLƏR ARASIDA XAR XAŞA BAŞLANDI

HAQA, 4 janvar. Kənfirinsijəsinin japıq qoşma məclisində, Rolşə vəkili Mirəzəvskii, kənfirinsijənin sekritərijətiga, oruşdan kejin qalqan hər xıl pyl da'valarından iki tamannın kecgəni toqrısında 1929-nci jılının əktəbirində Germənijə ilən Rəlşə arasında tyzilgən kelişimnin nusxasını tapşırdı. Bunın ilən birinci Haqa kənfirinsijəsində Polşanın Jyng pılanına kirgizgən tyzətməsi öz-özidən tygələdi.

Qoşma məclisidən kəjin, Germənijənin tavan teləş məs'ələsini qarajturqan kəmisijə toplandı. Germənijə tavan tyləş toqrısında 3-tə myhim məs'ələ dıqqat mərkəzidə turadı birinci maqbyr qılaturqan caralar məs'ələsi. Germenijə vəkilləri Jyng pılanı qabyl qılqandan kejin, xoqalıq tə'minətini jetərlik sanab, sıjasını maqbyrijətnin qadaqan qılınışın tələb qıladılar. Fransijə vəkilləri buna qarşı fikirdə bolub, Ənglilə vəkilləri esə kənfirinsijəni laqat malıja məs'ələsini myzəkərə ilən tygətişgə tiləjdilər.

HAQA kənfirensijəsi bala jatqan bina

1930nci jılqı kəkləm ekinini şərtləş

Muştnmzorlar ilən şartnama tyzylməjdi

MƏSKƏV, 4 janvar. 1930-nci jılqı kəkləm dan ekinlərini şartlaşnı ətkəziş toqrısında ortaq Mikəjən tamanından barca ıttıfaqcı savda kəmisərliklərtgə, vılajat və ylkə savda bölimlərigə diriktef berildi. 1929-nci jılı kyzgi ekinlər ystidən bəçərilgən şərtlər 1930-nci jılqı şərtləv ilən birgə bir şartnamaqa kirişi və bunda kyzgi ekinlərinin şartnamalarında kərsətilgən şərtlər saqlanışı lazım. Kəlxozlar və en sadda uluşmalar ycyn şartnamalarda, bytyn artıqca mahsulatnı tabşırış belgilənədi. Əmma bu nərsə belgili normadan kəm bolmasılıqı lazım. Artıqca mal mahsulatı bolmaqan kəmbaqal xoqalıqları ycyn məçbyrlı normalar belgilənməjdi.

Jalpı kəllektijləştiriş rajonlarında jerləri əçrətilgən muştumzor və başqa xoqalıqlar ilən şartlaş şartnamaları tyzilməjdi. Bundaj xoqalıqlarqa qışlaq şoraları ekin və əgrənəmijə caraları və aşıqca qallanı tapşırış toqrısında vəzifə beriládi. Barca çymhyrijət və vılajatlarda berilgən vəzifələrgə qarab sanaat mallarına fondı tyzilədi.

Kəmsəməl ıçtımaıı musabaqa və zərbəli

brigədələrgə boş iştirak qıladı

MƏSKƏV, 4 janvar. VLKSM mərkəzqom bujurası işlən cıqarış prəgrəmməsi (32 prəsənt ornıqa 23 prəsənt özsş) və sifət tamannın bəçərilməsligigə (tanı narxnı 11 prəsənt, ornıqa 3 çərik prəsənt azajtış) Kəmsəməl təşkilatlərinin həm əjiıli bolqanlarını bildirdi. Ular jaşlarnı ıçtımaıı musabaqaqa tartışqa və zərbəli brigədələrnin kenəjtişgə syst hərəkət qılqanlar.

Mərkəzqom Ukrajına LKSM gə, Məskəv, Leningirəd, Uralskii, Ivanova zesinskii vılqomlarıqa, Nizəgərəd, Şımalıı Qafqaz və Sibir əlkə qomıtalarıqa və kəmsəməlnini Baky qomıtasıqa zavod, fəbrikə və kanlar bojunca kəmsəməl təşkilatlarının işlən cıqarış vəzifəsini bəçərişgə iştiraklarının tekşiriş kerişge təklif qıldı.

VLKSM mərkəzqomının 9-tə vəkili kəmsəməlnin bir jılının birinci çərigidə işlən cıqarışnı bəçərişgə iştirak qılınışı tekşiriş ycyn kəməndirəfkə qılınadı.

Orman zərər kynəndələri ilən kyrəş

MƏSKƏV, 4 janvar. Ittıfaq jer işləri kəmisərliginin təşəbbyzi ilən, qışlaq orman xoqalıqının zərər kynəndəcilərigə qarşı kyrəşəturqan əksijəli çəm'ijət tyzilədi. Çəm'ijətnin öz aldıqa zərər kynəndəcilər ilən kyrəşəturqan ətrədləri boladır; maxsus qorslarda, alıı məktəblərdə zərər kynəndəcilərgə qarşı kyrəşyv ycyn kədirlər tajjarlajdı.

Çəm'ijət 1930-nci jıl fevrəl ajında işkə başlajdı. Şu munasabat ilən SSSR də darı pərkəturqan maturlar işləjturqan kycli zavod salınmaqcı.

Bətrəklər kolxozlarqa tartıladılar

MƏSKƏV, 4 janvar. 1929/30-nci jılı kolxozlarqa tartılaqaq bətrəklərnin sanı 300 min kişi belgiləngən edi. Bıraq, kolxoz hərəkətinin zor əsişi bu raqam jetərli k emesligini kərsətdi. Şu səbəbli sajuzlar sajuzı 1929/30-nci jılı kolxozlarqa kirəçək bətrəklərnin sanını 851 min kişi dep belgilədi.

SSSR nin Polşadaqı jəni muxtar vəkili

MƏSKƏV, 5 janvar. Ittıfaq mərkəzii ıçraqomının prizidilemi ortaq Antonof—Avsijenkəni SSSR ni Litvədəgi muxtar vəkilligidən boşatıı, SSSR nin Polşadaqı muxtar vəkilligigə təjinləşgə qarar qıldı.

Ranaat və malıja pılanının bəçərməgən ycyn

MƏSKƏV, 5 janvar. Dneprə-Petrovskidəgi Petrəvskii və Lenin ismidəgi mə'dən zavodları bu səfərgi xoçalıq jılının birinci çəregidəgi sanaat və malıja pılanının bəçərmədilər. Bunqa səbəb. texnika xadımlarının hərəkətsizligi, baş inçinernin və bə'zi tsex başlıqlarının ıntızamqa rıaja qılmaqanlıqı ekəni bilindi.

Şu munasabat ilən bə'zi tsexlardaqı jolbaşcı xadımlar işdən alındı və zavod direktorinin orınbasarıqa başinçinergəvə başqalarqa savıqlıq, hərəkətsizlik və təşəbbyssizlik ycyn „həijf səngə" ı'lan qılındı.

Şoralar ıttıfaqıda

∞ Tver şəhərdəgi „Proletər" zavodının şlextəvəlni bəlymidəgi zərər kynəndəcilər ystidən sod boldı. Baş əjibdarlar - usta maavının bvanof atılıqqa hykym boldı. Unın kərsətişi bojunca zərər kynəndəcilik işlərini bəçəryci farraş Kirtlef 10 jılılıq qattıq qamaqqa hykym qılınıb 5 jılqaca huquqlarından məhrym qılındı.

∞ Tver şəhər şorasının prizidijemi cerkəvgə və ibadatxanalarqa iliktir kyci bermməslik toqrısında qarar cıqardı.

∞ Tola şəhəridə salıq teləməvcilərhin yjigə bastırıı kiriş kəttə nəticələr berdi. Salıq teləməvcilərdən 600 kişi tekşirildi. Bularının yjidə kəp altın - kəmiş tapsıldı. Bir savdagərnın yjidə 2 min dana jarım somlıq, jənə bir savdagərnin yjidə 20 kilə kəmiş aqcalar tapsıldı.

∞ Mərkəzii qara tupraq vılajatının ıçraqom plenymi, bu jıldan başlap vılajatın hammə çajında ymymii məçbyrlı ıttıdaıı ta'limni kirgizişgə və savadsızlıqını 2 jıl icidə tygətişgə qarar qıldı.

∞ Severə - dvinskii əkryg prakurorı Levaşsi və unın muavının Karasıf əz - ezini tanqdını boqmaqcı bolqan ycyn işdən alındılar. „Səvetskəjə misl" gəzitəsinin xataları ilən kyrəşyni bahana qılıı, Levaşsf və Karasıf undan, sod və tergəv ıdaralarının tanqdını tygətişni tələn qılqanlar.

∞ Stalınqıad əkryg malıja əlymininə 6 tə xadımı, xususılarnı salıqdan qacırqan ycyn qamaqqa alındılar. Nəticədə sonqı iki jıl icidə əkryg malıja əlymi xususılardan tegişli 2 milyen 200 min somnı almaj qalqan.

Kookləm ıpkən kəmpənijəsi

توچون بوتون ئمکانییه‌للرنی سه‌فه‌ربه‌رلك قىلش بىلەن برگه، يەكّى سوۋ يوللارى ئاچش ئه‌ترافىغا، سنفى يولنى مه‌حكم ىه‌مه‌لگه ئاشرغان حالدا قشلاق خالقىنى كيك رەوشده سه‌فه‌ربه‌رلك قىلىنمشى‌وه‌بو ئشده ئه‌سه‌ردىن‌بيك چيكى وه دەيتولەك تەجربه‌لەرينك ئاتيبق قىلىنمشى لازم.

بو يلگى ئپكن مه‌عره‌كه‌سى - قاتعى بۇزۇلۇش فرونتى. بو فرونت ئوزى ئوچون خزمەت مەزمه‌تلەرينى ئەلەب قىلادى. كومىسەرلەر شورا-سينك يىلاندا 20 مك كىشىنك ئه‌گره‌نومىلك ساۋادسزلىغىنى بىتىرش، 800 ئه‌گره‌تيخنيك: 10 مك ئه‌گره‌نوم وەكىللەرى: 2 مك توده باشلاقلارى: 2525 تره‌كترچيلەر تايبارلاش كوزده ئۇتىلادى. ناركومزيم، ناركومپروس وه ئۇلارنك مه‌حه‌للى ئه‌شكيلاتلەرى بو مايالارنى تايبارلاب، فرونتكه يۇ-بارش وەزيفه‌سىنى چۇده ئه‌مەمىيەتلى وەزيفه ئىكەنىنى ياخشى ئۇشۇلىب ئوزلەرينك تيزكارلقلارينى كورسه-تشلەرى شەرت. شونك بىلەن برگه، ئه‌گره‌نوم چارالارينى كيكۇرەك كو-لەمده تاتبيق قىلش وه بونك ئوچون داواملق تارغيبات بورگىزش ئمشى حازردان باشلانب، بونك ئاثرافىغا قشلاقنك بوتون فاعه‌للارى - برنچى نەوبەتده ئه‌گ-ره‌نوم وه ئوقۇتوچىلار تارتىلشلارى كيره‌ك.

عۇمومىلەشكەن سيكتورنك كەمه-باغال وه ئورتا حال دىهقانلارنك عامماوى حەره‌كەتلەرىگه ئەوريلگه-نىنى هيچ كم ئينكار قىلالمايدى. بو يلغى ئپكش كەمپەنيەسىدە 6 -5 رايون ياپاسىغا كولخوزلاشادى. بەكّى كولخوزلار قۇرش وه ئپسكىـ-لەرنى يىريكەلەش واقتىدا ۋ. ك. پ. (ب) مەركەزقومىنك نوبابو پلينومينك كولخوزقۇرۇلۇش‌توغريسىداغى قارارينى كيك رەوشده تۇشۇندىرش وه مەمەل-گه ئاشىرش يوليدا زەربەلى ئىشلەر قىلىنمشى كيرەك.

ئالديمزداغى كوكىم مەعره‌كەسى - حاقيقاتان قاتعى بۇرولش توغدىرا-تۇرغان، كەپيتەليزم قالدقلارينا سو-سييالىزم هۇجۇمىنى كورىلمەگ-ەن دەرەجەده كۇچەيتىرەتۇرغان برفرونت. بو فرونتده ئەلبەتته، باى مۇشتۇم-زور، نيپمەن ۋه ئولارنك مەفكو-رەچيلەرى بزگه قارشىلقلارينى كۇ-چەيتىرەدرلەر. شونك ئۇچۇن، ئپكن مەعره‌كەسينى كەسكىنلەشكه - سنفى كورەش فرونتى-دىيمز. بۇ فرونتده بۇتۇن جاماعاتچىلىغىمزفرقامزنك يول-باشچيلغى ئاستىدا بەترەك، كەمبە-غال دىهقان وه ئورتاحال دىهقانلار-نك ئىتتفاقلارينى يەنەده كۇچەي-تىرب، سنفى دوشمانلنك، ئپكن پىلانى وه ئونك بەجەرش چارالا-رينى بوزۇشقا بولغان زەررە قادار ئىتىلىشىنى قاتعى حەلەكەتكه ئۇچ-رەتشلەرى لازم. بۇ نەرسە، بزنك قشلاقداغى عامماوى ئىشىمزده يەكّى شەكللەر، ئوسوللەر مايدانغا قويو-لىشنى تەلەب قىلادى. بۇ ئۇلۇغ فرونتده هەربر كوممونيست، هەربر كومسومول، هەربر كەسەبچى، هەربر وەكيله، هەربر دەولەت، خوجالىق، كە-پيرەتسيه وه جاماعات تەشكيلاتلە-رى، مەدەنى، ئجتىماعى مۇئەسسە-سەلەر ئوزلارينك ئيجادى كۇچ وه غايراتلارنى سەفەربەرلىك قىلشلارى لازم.

ئپكن فرونتى-هەربر ف[illegible]-سومول وه كەسەبه ئەعزاسى، شورا، كەپيرەتسييه ئەكتيفى ئۇچۇن بەر ئيمتحان، بۇ فرونتده بالشيۇيكلك جانيازلىغىنى كورسەتكەنلەرگىنه ئوز-لەرينك كورەشچى ئيكەنلكلەرينى ئىسبات قىلا ئالادىلار.

ئپكن فرونتيده كۇچلى دەستەك-لەريمزدەن بەلغان ئجتىماعى موساباقا مەلاحىده قشلاقلار، رايونلار وه تەشكيلاتلەر ئورتاسيدا كيك يولغا قويىلسن. تانقيد وه ئوز - ئوزنى تانقيد تەرەققى قىلدىرىلب، تورە-چيلك، جانسزلىققا قارشى قاتعى ئوت ئاچلسن.

فرقا تەشكيلاتلەرى پاختا بيىش ۋاقتىداغى جانسزلق، بەپەروالقلارنك ئپكن فرونتيده تەكرارلانمشىغا يول قويماى، ئارتق سنفى سيزگىرلك بىلەن ئپكن پلانينك هەربر مادداـ-سينك تولا وه تۇگەل بەجەرىلىشىنى تەئمين قىلشلارى كيرەك.

ئوزبيكستاننك ئشچىلەرى وه دەهقانلارى دىهقانلارى شو يلنك كوكىم ئپكن مەعره‌كەسىنى ئوز-كەزش مايدانىغا كەرش بىلەن، قشلاق خوجالىغىنى سوسيالىزم ئەسا-سىدا قايتادان قۇرۇشنك كۇچلى عامىلى بولغان پاختا پره‌گره‌مەسىنى عەملى بەجەرشكه بيل باغلادىلار.

بۇ يلغى كوكىم ئپكن مەعره‌كەسى فرقا وه شورا حۇكۇمەتنك قشلاق خوجالىغىنى سوسيالىزم ئاساسىدا قايتادان قۇرۇش، كولخوز وه سافخوز قۇرۇلۇش سورعەتلەرينى كۇچەيتىرش، ئىولارنى پيرك تيخنيكه زەمىنىگه كوچىرش، كەمباغال وه ئورتا دىهقانلارنك مادەى، مەدەنى ئۇرمۇشلارينى يەنەده ياخشىلاش، كەپيتەليزم قالدقلارينى تامام يۇلب تاشلاش، ئشچىلەر سنفىنك قشلاقنك ئەساسى عامىماسى ئوستىدەن بولغان بولباشچىلىغىنى، ئشلەب چىقارش ئەسا-سىغا قورۇلغان يەنگى فورمالارينى چۇقۇر ئەتنيق قىلشغا قارالغان‌سىيا-سانى بىلەن بيلگىلەنەدى.

بۇ يلغى كوكىم ئپكن مەعره‌كەسى، ئوزبيكستان مەركەزقومىنك 29نچى يل ئوكتەبر ئايىداغى پلينومىنك، «5» يل ئىچىدە 36 مىلـ-يون پوت تازالانغان پاختا بيريلمشى زەرور» دىگەن ديريكتيفىنى بەجەرش ئەساسىدا ئونكەزيلەدى. بو حال، شوبهەسز، بۇ يلغى ئپكن مەعره‌كەسى وه ئونك بۇتون مەسئەلەلەر توپلامىنى بيلگىلەيتۇرغان قىسمەلەريده كۇچلى سۇرعەت تەلەب قىلادى. شونك ئۇچۇن ئوزبيكستان خالق كومىسەرلەر شو-راسى بۇ يلغى ئپكن مەعره‌كەسىنى ئونكەزشكه باغلق بولغان پلاننى 1.660.763 هيكتەر ئپكن مايدانى، شونك ئىچىده پاختا 910.890هيك-تەر، (ئونكەن يلداغىدان 26 پره-سەنت ئاشقى). ئۇنۇمنى كونەرش، (شو جۇملەدەن پاختا ئۇنۇمىنى بر هيكتەردەن ئلگەريگه نسبەتەن 9 پوت ئاشىرش) پاختانى بۇتۇن ئپكنلەر ئىچىده 46،8 پره‌سەنتەدەن 54،8 پره‌سەنتكه يەتكەزش، ئىيەكچيلك وه حەيوانانچىلق ئشلەرينى كونەرش، كوكىم ئپكن مايدانىنى ئونكەن يلغىغا نسبەتەن 43 پره‌سەنت ئاشىـ-رشدان عيبارەت قىلب تۇزدى. بۇ بىلگىلەنگەن پلان شوبهەسز، قشـ-لاقنى ئجتىماعى وه تيخنيكه زەمىنىده قاپتادان قۇرۇشنك عامىلى بولغان عۇمۇمىلەشكەن سيكتورنى كوچەيـ-تىرش سۇرعەتنى يەكّى تيخـ-نيكه ئەساسىدا ئاشىرش وه بۇلار ئەترافىغا كەمباغال وه ئورتا حال دىهقانلارنى فاعال ئشتىراك قىلـ-درش بىلەن باغلقدر.

بۇ يلغى ئپكن مەعره‌كەسى ۋاقتىدا كولخوزلارنك سانى 77،7 پره‌سەنت ئارتماغى كەرەك. شۇ تەرتيبده، سافخوزلارنك كوپەيىشى هەم بيلگىلەنەدى. عۇمۇمىلەشـ-كەن سيكتورنك سان جيهەتىدەن‌ئارتىشى ئەلبەتته ئولارنك ئپكن مايدانلا-رىنى كىڭەيتىرش، ئاينقسا پاختا سالماغىنى كوتەرش، سيفەتلەرينى ياخشىلاش ۋەزيفەلەرى بىلەن باغـ-لانب بارادى.

ماشينالاش مەسئەلەسيگه كەلـ-گەنده كومىسەرلەر شوراسى ئوز-بيكستاندا 8 تە تره‌كتر ئستەنسە-لەرى تەشكيل قىلشنى بيلگىلەش بىلەن برگه، «ئورۇس ئاماچ» تارقا-تشنى 52 پره‌سەنت، تره‌كترلەر سا-نىنى 75 پره‌سەنتگه قادار ئاشىـ-رشنى كوزده تۇتادى.

كوكىم ئپكنى پىلانى كۇزده ئوزلىب مەحەللەرگه بەرىلدى. ئپكن پىلانى ئوتكەن يىللارغا نسبەتەن ياخشى ئوزلىگەن بولسا-هەم، مەـ-حەللەردەگى فرقا، شورا، كوپيرەتـ-سيه وه باشقا جاماعات تەشكيلات-لەرى ئوزلەرينى تولا سەفەربەرلىك قىلماغانلقلارى ئارقاسىدا فرقانىك پىلانىنى كىك كەمباغال وه ئورتا دىهقانلار ئورتاسىدا ئوشۇنـتىرش توغرىسىداغى ديريكتيفلەرنى مۇكەمـ-مەل بەجەرىلمەى، بر مۇنچە كەمـ-چيلكلەرگه ئۇچرادى. شونىك ئۇچۇن كوكىم ئپكن مەعره‌كەسى ۋاقتيدا بۇتۇن جاماعاتچىلىغىمز تەرەفيدەن ئوتكەندەگى خاتالار قاتعى حسابغا ئالينب، ئۇلارنىك تەكرارلەنمشىگه يول قويماسلقلارى زەرور.

ئالديمزداغى كوكىم مەعره‌كەسى ئوزبيكستان قشـلاق خوجالىغىنى سوسيالىزم ئەساسيدا قايتادان قۇـ-رۇش، پاختا پره‌گره‌مەسىنى تولا بەجەرش - كەپيتەليزم قالدقلارى ئۇستيگه هۇجۇم ساحالاريدا كۇچلى بۇرۇلش توغدىرا تۇرغان سوسيالىزم غالاباسى ئۇچۇن كۇچلى كۇرەش فرونتيدر. بۇ فرونت شۇبهەسز مۇـ-ۋاققات قيينچىلقلارنى ئوز يوليدا ئۇچرەتەدى شۇنك ئۇچۇن فرقا، كەسەبه، كومسومول تەشكيلاتلەرى كەمباغال وه ئورتا دىهقانلارنى ئوز يوليدا ئۇچرەتەدى شۇنك ئۇچۇن فرقا، كەسەبه، كومسومول تەشكيلاتلەرى كەمباغال وه ئورتا دىهقانلارنى فرقا وه شورا حۇكۇمەتى‌تەرەفيدەن ئپكن مەعره‌كەسى ئالديدا قويلغان وەزيـ-فەلەر ئەترافيغا مەحكەم‌ئۇيۇشدىرب، ئوك لەگردەگيلەرگه حاس بولغان قورقاقلق وەھەمەگەرچىلك، پره‌ليتەر ۋه ئۇنىك فرقاسىنك كۇچگه ئىشانـ-ماسلقلارغا قارشى كۇچلى ئوت ئاچىب، بالشيۇيكلك تيتكلىگى بىلەن بارچا قيينچىلقلارنى يوق قىلشلارى كيرەك.

بۇ يىلگى ئپكن مايدانىنك ئوتـ-كەن يىلداغىدان ئارتقان قسمى كەتتە وه مەيده سوۋ قۇرۇلمشى ئشلەرى وه بولغانلارىدان‌فايدالانشنى ياخشىلاش‌حسابغا، پاختا مايدانىنك 718939دەن 910 مك هيكتەرگه كوتەريلمشى هەم يەنگى بيرلەرئاچش وه سوۋلك بيرلەردەن دانلق ئپكنـ-لەرنى سقب چىقارش حسابغا ئو-سەدى. شونك ئوچون پەستەدەگى فرقا جاماعاتچىلىغى ئىشنك بو قسـ-مغا دقتانى سەفەربەرلك قىلب،دا-لق ئپكنلەرنى سيقب چىقارش، يەـ-گّى ئاچىلاجاق بيرلەرنى ئوزلەشدىـ-رش پىلانىنى 100پره‌سەنت‌بەجەرش ئوچون بوتون ئمكانييەتلەرنى سەـ-فەربەرلك قىلش بىلەن برگه، يەكّى سوۋ يوللارى ئاچش ئەترافىغا، سنفى يولنى مەحكەم مەمەلگه ئاشرغان حالدا قشلاق خالقىنى كيك رەوشده سەفەربەرلك قىلىنمشى‌وەبو ئشده ئەسـ-ردىن‌بيك چيكى وه دەيتولەك تەجـ-ربەلەرينك ئاتيبق قىلىنمشى لازم.

بو يلگى ئپكن مەعره‌كەسى - قاتعى بۇزۇلۇش فرونتى. بو فرونت ئوزى ئوچون خزمەت مەزمەتلەرينى ئەلەب قىلادى. كومىسەرلەر شورا-سينك يىلاندا 20 مك كىشىنك ئەگره‌نومىلك ساۋادسزلىغىنى بىتىرش، 800 ئەگره‌تيخنيك: 10 مك ئەگره‌نوم وەكىللەرى: 2 مك توده باشلاقلارى: 2525 تره‌كترچيلەر تايبارلاش كوزده ئۇتىلادى. ناركومزيم، ناركومپروس وه ئۇلارنك مەحەللى ئەشكيلاتلەرى بو مايالارنى تايبارلاب، فرونتكه يۇـ-بارش وەزيفەسىنى چۇده ئەمەمىيەتلى وەزيفه ئىكەنىنى ياخشى ئۇشۇلىب ئوزلەرينك تيزكارلقلارينى كورسـ-تشلەرى شەرت. شونك بىلەن برگه، ئەگره‌نوم چارالارينى كيكۇرەك كو-لەمده تاتبيق قىلش وه بونك ئوچون داواملق تارغيبات بورگىزش ئمشى حازردان باشلانب، بونك ئاثرافىغا قشلاقنك بوتون فاعه‌للارى - برنچى نەوبەتده ئەگ-ره‌نوم وه ئوقۇتوچىلار تارتىلشلارى كيرەك.

عۇمومىلەشكەن سيكتورنك كەمـ-باغال وه ئورتا حال دىهقانلارنك عامماوى حەره‌كەتلەرىگه ئەوريلگه-نىنى هيچ كم ئينكار قىلالمايدى. بو يلغى ئپكش كەمپەنيەسىدە 6 -5 رايون ياپاسىغا كولخوزلاشادى. بەكّى كولخوزلار قۇرش وه ئپسكىـ-لەرنى يىريكەلەش واقتىدا ۋ. ك. پ. (ب) مەركەزقومىنك نوبابو پلينومينك كولخوزقۇرۇلۇش‌توغريسىداغى قارارينى كيك رەوشده تۇشۇندىرش وه مەمەلـ-گه ئاشىرش يوليدا زەربەلى ئىشلەر قىلىنمشى كيرەك.

ئپكن فرونتى-هەربر ف[illegible]-سومول وه كەسەبه ئەعزاسى، شورا، كەپيرەتسييه ئەكتيفى ئۇچۇن بەر ئيمتحان، بۇ فرونتده بالشيۇيكلك جانيازلىغىنى كورسەتكەنلەرگىنه ئوز-لەرينك كورەشچى ئيكەنلكلەرينى ئىسبات قىلا ئالادىلار.

ئپكن فرونتيده كۇچلى دەستەك-لەريمزدەن بەلغان ئجتىماعى موساباقا مەلاحىده قشلاقلار، رايونلار وه تەشكيلاتلەر ئورتاسيدا كيك يولغا قويىلسن. تانقيد وه ئوز - ئوزنى تانقيد تەرەققى قىلدىرىلب، تورە-چيلك، جانسزلىققا قارشى قاتعى ئوت ئاچلسن.

فرقا تەشكيلاتلەرى پاختا بيىش ۋاقتىداغى جانسزلق، بەپەروالقلارنك ئپكن فرونتيده تەكرارلانمشىغا يول قويماى، ئارتق سنفى سيزگىرلك بىلەن ئپكن پلانينك هەربر مادداـ-سينك تولا وه تۇگەل بەجەرىلىشىنى تەئمين قىلشلارى كيرەك.

Stalınqıradnın aqlardan azad qılınışı 10 jılılıqı

Stalınqıad indəstriləş zərbəli əkrygi

STALINQIRAD, 4 janvar. 3-nci janvarda Stalınqıad aqlardan qutulış ycyn 10 jılılıqnı bəjrəm qıldı. SSSR nin hər tamanından kelgən vəkillər və şəhərni mudafaa qılıcılardan 1000 kişinin iştiraki ilən bolqan şəhər Şorasının təntənəli məclisidə Stalın, Varaşılof və Stalınqıradnın mudafaasıqa iştirak qılqan başqa kişilərgə qızıl bajraq nışanı berilişni soraşqa qarar berildi.

Məclis Stalınqıad və barca əkrygni açıtmaıı qurulışının zərbəli ycəstkəsigə əjləndirişgə qarar berdi. On jılılıq şərəfigə SSSR də birinci bolqan açıtmaıı şəhərnin pajdevarı qurıldı.

Hındıstanda Hind işcilərinin qamalışıqa narazılıq namajışı

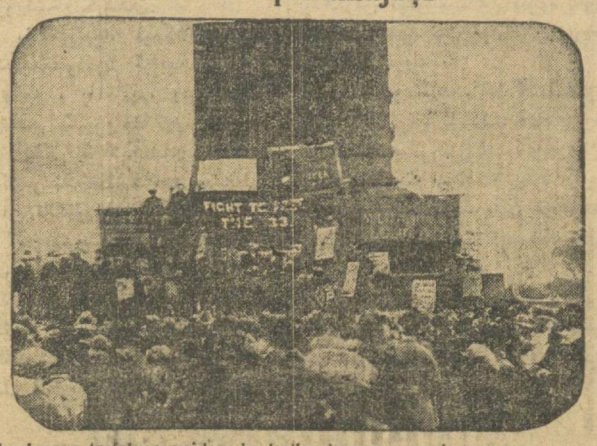

londonnın trafalgar majdanında. işcilərnin qamaqqa alışıqa qarşı və ularnın hind iyrmələridən azad qılış fajdasıqa kycli namajış boldı. mitingdə hind kəmmynistləri sezlədilər
s ə r ə t d ə: trafəlgar majdanında namajış

Hind liberalları Ənglijə ilən birgə işləşgə tarafdar

LONDON, 4 janvar. „Tajmıs"nın Mədras mıxbırlarının xabarıqa qaraqanda, Hind liberallarının jolbaşcısı Ornevassa Sastrii jaqın fərsətdə Ənglijə—Hındıstan kənfirinsijəsi caqırışqa hərəkət qılqanda, Ənglijə hykymətinin Hındıstannın my'tədil dajıralarıqa jardam berişni sorajdı. Liberallar öz hırqalarının bytyn Hındıstan millii qonqırasının qararıqa qarşı faal rəvişdə kyrəş alıı baraçaqının bildirədilər.

„Dejli Mejl" Hındıstanda qat'ıı caralar kərişni tələb qılıı ilən bolqan najbbının boşlıqıdan zarlanadı. Gəzitə London berçəsidə Hind əksijələrinin narxları tyşib turqanının kərsətib, şunın ycyn Hındıstanda „qatıq qollıq" usulının əməlgə qojılışının zərur sanajdı. Gəzitə kənservətər hırqasının başlıqları Hind qıral najbbı lord Irvingnin sıjasatından cetdə bolışlarının bildirələr dep ymid qıladı.

Sonqı kynlərdə berçədə Hind hykymətinin qımmat baha qaqazların və Hind sanaat işxanalarının əksijələri narxı tyşməkdə. Əksijələrnin arzanlaşışlarıqa səbəb, Lahorda bolqan sonqı hadısalar munasabatı əksijənin toqumacıları tamanından kəp satılışıdır.

Lord Rəsselnin bajanı

LONDON, 4 janvar. Hındıstan işləri vəzirinin najbbı lord Rəssel bajan qıldı: Hındıstanqa qomınjonlıq huquqının beriş ycyn taqın kəp vaqt kerək bolaçaq. Hındlılar həll parlament hykyməti ilən işləşni ergəngən əməslər.

RUMANIJADA IŞSIZLƏR NAMAJIŞI

80kişi qamaqqa alındı. Pəlisə toqmaq və qılıc işlətdi

VENA, 4 janvar. Buxarestdan alınqan xabarqa qaraqanda, Rumanijanın sanaat mərkəzii—Temışvarda 5000 işsiz birləşkən kəsəbə sajuzları şbarı astıda jənidən ammavıı ınqılabıı namajış ətkazindirlər. Pəlisə namajışçılarının səhər ıdarasıqa baraturqan jolnı tosış ycyn şəhərnin mərkəzii qısmınıı kesib, toqmaq və qılıc işlətdi. Kəp işcilər qanqa bojalıı jıqıldılar. Bıraq, pəlisənin hyuymi işcilərnin qarşı hərəkətigə turuş berəlmədi. 10 işci və bir əfisər aqır jaradar boldı. Namajışcılarqa qarşı jubarılqan qoşun namajışnı tarqatdı. Pəlisə 80 kişini qamaqqa aldı.

QALBAKI AQCA IŞLƏVCILƏR YSTIDƏN SOD BAŞLANADI

BERLIN, 4 janvar. 6-nci janvar kyni Berlin şəhəridə, cırvan fəbrikəsi qurqan gyrçi aq muxaçır saxıta aqca işləvcilər şəjkəsi ystidən sod başlanadı. Baş əjibdarlar—Sadateraşvili, Kyrynidzə və ularqa jardam qılqan bir necə Girmənijə faşıstlarıdır.

Alınqan xabarlarqa qaraqanda, bu işgə Ənglijə niift sanatcılarının həm qatnaşı bar ekən.

Tyrli xabarlar

● Londondan alınqan xabarqa qaraqanda, Temzə darjasında Şora savda flotının „Svərdləf" isimli paraxodı Germənijənin „Fiilə" isimli paraxodı ilən toqunışdı. Sverdləfnin zərəri əhəmmijətsiz dərəçədə az bolub, hazır remontı bitdi.

● Nərvegijə ucucısıLəjf Lijer kit avlavcı kemə ystidən çənybbı qutıı rajonqa ucub ketkən edi, bexabar joqaldı.

● Qanadanın Toronto şəhəridə orman kəsəbə sajuzının iki təşkilatcisi çydə sirli rəvişdə qajıı boldılar. Əftidən bular, ınqılabıı hərəkət ilən kyrəşyv ycyn xoçajınlar tamanından tyzylgən basmacılar şəjkəsi qolıda əlgən bolsalar kerək.

● „Jumanıtı" nın sabıq myhərriri Kytyrijə kəsəl bolqan səbəbli vaqtınca tyrmədən boşatıldı.

● Germənijənin Brəndlii şəhəridəgi pələdijə sajlavlarında en kəq avaznı komırqa İspiskəsi aldı.

● „Rotı Fanıı" gəzitəsinin Berlindəgi işci muxbırları 1200 kişi.

● Germənijənin Ryr vılajatında dekəbir ajıdaqınakəm ırqaqa 722 nəfər erkək və xatınqı işcilər kirdilər,

● SSSR dən cıqıı ketkən nems kalonıjacıları ornaşqan çajda (Gəmərştəjin kənsentrətsijə ləgəridə) myhaçrlərnin 57 nəfər balası qızamıqdan əldi.

Stalınqıad indəstriləş zərbəli əkrygi

Stalınqıad əkryg malıja əlymininə 6 tə xadımı, xususılarnı salıqdan qacırqan ycyn qamaqqa alındılar. Nəticədə sonqı iki jıl icidə əkryg malıja əlymi xususılardan tegişli 2 milyen 200 min somnı almaj qalqan.

Stalınqıad ikinci qızıl bajraq nışanı

KIJƏF, 5 janvar. Kijifdəgi bir qanca karxanarlarının işcilər ittıfaq mərkəzii açraqomıqa muraçaat qılıı, ortaq Stalınnın ikinci qızıl bajraq nışanı ilən mukafatlanışının iltımas qıldılar.

SBERDLƏBSKII, 5 janvar. Fırqaqa Stalın terimi muvaftaqıjatlı ətə jatır. Fəbrikələrdə işcilər terihmgə baqışlan musahabalar ətkəzə jatırlar.

Japonıjada iş taşlaşlar

TOKIJO, 4 janvar. Rəsmii ma'lumatlarqa qaraqanda, 1929-nci jılının birinci 11 ajıda 122.750 kişinin iştiraki ilən 1.134-tə iş taşlaş boldı. 1928-nci jılda şu mylçəldə 74.545 kişinin iştiraki ilən 689-te çançal bolqan ədi.

NIJO-JORQ. 4 janvar. Japonıjadan alınqan xabarqa qaraqanda, kəttə sanaat mərkəzii Osakada bir mintə işsizinin iştiraki ilən namajış bolub, barca işsizlərgə nalada beriliş tələb qılındı.

● Qanadanın Toronto şəhəridə orman kəsəbə sajuzının iki təşkilatcisi çydə sirli rəvişdə qajıı boldılar. Əftidən bular, ınqılabıı hərəkət ilən kyrəşyv ycyn xoçajınlar tamanından tyzylgən basmacılar şəjkəsi qolıda əlgən bolsalar kerək.

● „Jumanıtı" nın sabıq myhərriri Kytyrijə kəsəl bolqan səbəbli vaqtınca tyrmədən boşatıldı.

● Germənijənin Brəndlii şəhəridəgi pələdijə sajlavlarında en kəq avaznı komırqa İspiskəsi aldı.

● „Rotı Fanıı" gəzitəsinin Berlindəgi işci muxbırları 1200 kişi.

● Germənijənin Ryr vılajatında dekəbir ajıdaqınakəm ırqaqa 722 nəfər erkək və xatınqı işcilər kirdilər,

● SSSR dən cıqıı ketkən nems kalonıjacıları ornaşqan çajda (Gəmərştəjin kənsentrətsijə ləgəridə) myhaçrlərnin 57 nəfər balası qızamıqdan əldi.

Amanat pyl jıqış çanlansın

Mehnətkəşlər pylini amanat kəssələrigə tartiş kəmpənijəsi boş ətə jatır

MƏSKƏV, 4 janvar. Dəvlət kreditigə və amanat pyl jeqış işigə jardam qılıcı mərkəzii kəmisijələrinin kenəşi acıldı. Buna Ukrajına, Belaryssijə, Leningirəd, Şımalıı Qafqaz və başqa çajlarının kəmisijələri həm qatnaşadı. Kenəşnin vəzifələrini ortaq Kytyzəf bajan qılıı etdi.

— Mehnət amanat kəssələrinin işini,—dedi ortaq Kytyzəf,—kycəjtiriş mə

پاختا ئایدغش پلاندندە بەجەرشمایداندا

پاختا پلانی بەجەرلەجەك

ئۆمەدسزلەرگە یول یوق. شەرتنامادە بەجەرشگە بایلارنی مەجبور قىلامز. رایون تەشكیلاتلەری بوش ئشلەگەنلەر. ئشچە بدریگەدەلەرد كوپ یاردام قىلماقدالار

قوقان (ئوز مۆخبریمز) پاختا توپلاش تیۆرەگدە قزغن سىنفى كورەش كېتە یاتر. بایلار پاختا ئەتـ رافىدە شۆندای هىلە ـ مەكرلەرنى ئشلەتەدرلەرگى بۆنغا زەربە بىرش ئۆچۈن بۆتـۆن مىحنەتكەشلەرنك مەفەربەرلك قىلنشلارى كىرەك.

مەزكورلەرگە «چىمىيان» پاختا شركەتى ئەتـرافىدەگى ئەحوال ـ لار میسال بولا ئالادى. بو شىركەتدەن 25 تە مەسئول ئشچى دیسەت پولى ئالىب شەرتنامالارینى فاقات 34 پىرە ـ سەنت بەجەرگەنلەر. شونك ئارقا ـ سىدا بایلارغا موراساچلق قىلب، پاختا توپلاشنى سوسەیتكەنلەر.

پاختا توپلاشدا «حاترجەمعلك» بولىب تۆرغاندا «چىمىیان» شركە ـ تىگە ئشچى بىریگەدەلەری كىلىب توشدى. برنیچە بایلارغا نەمونەۋى سوە بولدى. شۆندان كىین پاختا ـ لك تاپشىرىلىشى 4 مەرتەبەئارتدى.

بۆندای گورىنشلەر باشقا رایون ـ لاردا هەم كورلدى، پاختانك باشدا سۆست تاپشىرىلىشى رایون فرقا، شورا ئەپەرەتلەرنك بوشلىغدان توغلدى. بەعزى رایـون فرقوملار قانچا پاختا توپلانغاندان خابارسز قالدىلار. ئالتى ئارىق رایون فرقو ـ مى پاختا توپلاشدا بایغا زەربە بىر ـ مەسدەن تۆرب، شەرتلەنگەن پاختا ـ لارنى یىغب ئالىش مۆمكن بولما ـ غانینى توشىندىرش ئۆچۈن كوب ئسباتلار تەلەب قىلندى. بۆندای ساۋۋق قانلق، موراساسازلىق ئۆچۈن ئالتى ئارىق رایون فرقوم بىیورا ـ سىغا «خەیف سەن» ئىعلان قىلندى.

یەنە بر نەرسە بارگى، ئوكروگ ئىكن كەمىسىیەسى وە ر. ك. ئى. كەمىسىیە «پاختا 15 پىرەسەنتلەر كەم توپلانار» دیگەن فىكرگە كىلب یاگلىشدىلار. بو حاتا تۆزەتلسە هەم ساباق بولرلق جایلارى بار. مەسە ـ لەن، كەمىسىیەلەرنك فىكریچە یازدا هاۋالار یامانلىغى، كۆز ئلگەرى ئىكش كەبى نەرسەلەر دەلیل ئىدى. تىكـ شىرش كورسەتمەگەدگى هاۋا یامان ـ لىغدان فاقات بایلارنك پاختالارى «زەرەرلەنگەن» بولب چىقادى. چۆنـ گى كەمبالغالارنى پاختالارى زەرەر كورمەسدەن تولا ئالمىب، تاپشىرىلـ دىلار. ئەمما، بایلارنىڭدنى شامال ئورگەن ئىمش، بۆ «دەلیل» نك ئەماسسىزلىغنى تـورمـوش ئوزى ئاشكار قىلدى.

یەنە شوندای حالىلار بار. شەرتـ نامالارنى بەجەرگەن پاختاكارلارنك حىساباىلارینى تىكشرب كـورگەندە بىلندىگى كوسەك، میجوم، 2نچى سورت پاختالارى تاپشىرىلب، برنچى سورتى شیركەتكە كىلىترلمەگەن. تىكشرب كورىلگەندە برنچى سورت پاختالار ئۆیلەردەن تاپلدىلار. بەعزیلەر باشـ قالارنك پاختا دەفتەرلەرى بىلەن ساتقانلار یاكى حۆسۆسى بازارغا چىقارغانلار.

بۆندای حالىلار كوب. یەنە بر نەرسە بولسا، ئو هەم شىركەت تىپە ـ سىدەگىلەرنك تاغن هەم كوپەیتش.

3. دالالارنك، شۆ جۆملەدەن پاختانك خاسلىنى ئەنجەگىنە گۆ ـ چەیتش.

4. ئىپەكچىلك وە چاروا خوجا ـ لىغىنى ئەنجەگىنە ئوسدىرش.

5. بۆ سەفەرگى ئىكن كەمپە ـ نىیەسدە قىشلاق خوجالىغىمزنى ئجتماعى وە تىخنىكەوى قایتادان قۆرۆشغا نسبەتەن ئەنجەگىنە ئلگەرى كىتىشمز، ئەنجە تەرەكتر وە باشقا خىل ئاوروپا دیەقانچىلق ماشىنالا ـ رىنى كىلتىرىشمز؛ بۆلاردان ئەتە ـ جەلىرەك فایدالانشنى ئۆیۆشدىرو ـ ىمز، حازرغى كولخوزلارنى كۆچەیـ تىرۆىمز وە مەحكەملەىمز، هەمدە ئۆلارنى تاغن هەم ئوسدىرۆىمز لازم.

جۆمۆرىیەتنك سۆولى (پاختا) وە قایراقى (دانلى) رایونلاردا شورا خوجالقلارى تۆزش بوینچا ئالدىمزدا تۆرغان وەزیفەلەر هەم جۆدە مۆهم.

بۆ یىل سۆولى یىرلەر بر ملیون 660 مىك 763 هىكتەر ئارتۆوى لازم،كى بۆنك ئەتیجەسىدە ئىكن مایدانى بۆلتۆرغىغا نسبەتەن 8،2 پىرەسەنت ئارتقان بولادى. یەگى ئارقلار ئوتكەزش وە دانلى ئىكنـ لەرنى صىقب چىقارش حىسابىدان بولىشى لازم.

كوكلەم ئىكن كەمپەنىیەسنك وەزیفەلەرى

(ئورتاق فایزوللا خوجایف ماقالاسى)

باهار ئشلەرى یاقتلاب قالدى. سەل كۆندە دیەقانلار كوكلەم ئىكن كەمپەنىیەسى دایىراسىدا عامماوى ئش باشلایدىلار.

ئالدىمزدا بر قانچا كەتتە وەزىـ فەلەر تۆرادى،كى بۆلار پىلانلارىمزدا كورسەتب ئوتلگەندرلەر. بىنابارىن، بۆ پىلانلارنى كوكلەم ئىكن كەمـ پەنىیەسدە كەتتە مۆوافاقىیات بىلەن تولا بەجەرىشمز لازم.

بۆ یىلغى ئىكن كەمپەنىیەسنك پىلانى ئوتكەن یىلدا بولماغان بر قانچا وەزیفەلەرنى ئوز ئىچىگە ئالا ـ درىكى برقاتار باشقا كەتتە خوجالق وەزیفەلەرنى بەجەرش مەسئەلەسى هەم، شۆ وەزیفەلەرنك بەجەرىلىشگە قاراب حەل بولادى.

بۆندان تاشقارى، بۆ سەفەرگى كوكلەم كەمپەنىیەسنك پىلانى قۆ ـ یىداغلارنى بىلگىلەیدى:

1. پاختا مایدانىنى ئەنجەگىنە ئارتەىرش وە بۆنك ئۆچۈن ـ پىلاندا كورسەتلگەنچە كەتتە وە مەیدە ئارقـ لارغا دایىر ئشلەرنى بەجەرب بىتـ ـ ىرش، ئىكسپلەتەتسىیە ئشلەرىنى كۆچەیتش وە یاخشىلاش. پاختانى پىلاندا كورسەتلگەنچە ئارتەىرشنك كوپ قسمى، سۆۋلى یىرلەردەگى دانلى ئىكىتلەرنى سەقب چىقارش حىسابىدان بولىشى لازم.

2. قایراقى یىرلەردەگى دانلى ئىكىتلەرنى تاغن هەم كوپەیتش.

3. دالالارنك، شۆ جۆملەدەن پاختانك خاسلىنى ئەنجەگىنە گۆ ـ چەیتش.

4. ئىپەكچىلك وە چاروا خوجا ـ لىغىنى ئەنجەگىنە ئوسدىرش.

5. بۆ سەفەرگى ئىكن كەمپە ـ نىیەسدە قىشلاق خوجالىغىمزنى ئجتماعى وە تىخنىكەوى قایتادان قۆرۆشغا نسبەتەن ئەنجەگىنە ئلگەرى كىتىشمز، ئەنجە تەرەكتر وە باشقا خىل ئاوروپا دیەقانچىلق ماشىنالا ـ رىنى كىلتىرىشمز؛ بۆلاردان ئەتە ـ جەلىرەك فایدالانشنى ئۆیۆشدىرو ـ ىمز، حازرغى كولخوزلارنى كۆچەیـ تىرۆىمز وە مەحكەملەىمز، هەمدە ئۆلارنى تاغن هەم ئوسدىرۆىمز لازم.

جۆمۆرىیەتنك سۆولى (پاختا) وە قایراقى (دانلى) رایونلاردا شورا خوجالقلارى تۆزش بوینچا ئالدىمزدا تۆرغان وەزیفەلەر هەم جۆدە مۆهم.

بۆ یىل سۆولى یىرلەر بر ملیون 660 مىك 763 هىكتەر ئارتۆوى لازم،كى بۆنك ئەتیجەسىدە ئىكن مایدانى بۆلتۆرغىغا نسبەتەن 8،2 پىرەسەنت ئارتقان بولادى. یەگى ئارقلار ئوتكەزش وە دانلى ئىكىتـ لەرنى صىقب چىقارش حىسابىدان بولىشى لازم.

قۆرۆق یىرلەر، قۆرۆق یاتماسىز

22 مىك دیسەت قایراقى یىر بىكەر یاتادى. شىركەتلەر ئوروغلق تایىارلاشغا ئورىنـ گەنلەرىچە یوق. مۆشتۆمزورـ لارغا زەربە بىرىلسن

ئەندىجان ئوكروگنك نارىن ۆە ئەندىجان رایونلاردا سۆۋسز قایرا ـ قى یىرلەر تاخمىنى حسابدا 22 مىك دیسەتینە گىلەدى. لىكن، بۆ یىرلەردەن توغرى فایدالانىش ئىشى یولغا قویلماغاندر. مەسەلەن: نارىن رایۆنىنك ئۆچقورغان قىشلاغداغى 8 مىك دیسەتىنەدەن ئارتقراق یىر ـ نى، هەر یىلى 4ـ3 نەفەر قىشلاق مۆشتۆمزورلارى بەند قىلب، باشقا دیەقانلارغا قایراقى بۆغداى ئىكىش ئۆچۈن یول بىرمەیدرلەر، ئۆلار ـ بۆ یىر بزنك ئاتالارىمز ئىكب كىلگەن جاى، بوش قالسا هەم باشقالارغا روخسەت بىرمەیمز ـ دىب، وەیسد ـ رەیدرلەر.

بۆ یىل شۆندای یىرلەردەن كوبچىلك فایدالانش ئۆچۈن مەحەل ـ لى ئىدارالارنك حازردان چارا كو ـ رشلەرى، مۆشتۆمزورلاردان یىرنى ئالشلارى كىرەك.

دیەقانلار قایراقى بۆغداى سەـ پش حەرەكتىدەلەر. براق، شىركەت ـ لەر ئۆرۆغلق تایىارلاشنى ئىسدەن چىقارب قویدىلار. شىركەتلەردە ئۆ ـ رۆغلق تایىارلاشنى تەزلەتش لازم.

ئەندىجان، نارىن رایونلاریدا سۆۋلىك یىرلەرنى پاختا مایدانىغا ئایلانتىرش، قۆلاى بولغان قۆرۆق یىرلەرنى تاپىش، ئۆندان توغرى فایدالانا بىلىش كىرەك.

لەندەۋر.

بر یىر ئىكى مەرتە شەرتلەنگەن

نەمەنگەن رایۆننىك قىزىل راوات شىركەتىنى ئىكـشرشىدەن ماعلوم بولغانغا قاراغاندا پىلان بوینچا توپلانىشى بىلگىلەنگەن 3218 تونىا پاختادان 77،15 پىرەسەنتى توپلەنگەن. 218 تە خوجالىق ئىكشىرىلىگەندە 37.500 كىلوگرام پاشىرىلغان پاختا تاپىلغان.

قىزىل راوات قىشلاغىنىڭ دیەقانلارى سورالغاندا 202 تاناب ئۆچۈن بونەك بىرىلگەن بولسا هەم 140 بارم تاناىغا پاختا ئىكىلگەنى ماعلوم بولدى. كوب چارىكارلار خوجالارغا قارایتور ـ غان ئونومىلارغا هەم شارتنامە تۆزگەنلەر. خوجالار هەم ئوز ئونومىلارى ئۆچۈن شارتنامە توزغانلاردان بر یىرگە ئىكى مەرتە شارتنامە توزىلگەن.

Amanat bir ajlliqi.

Mərkəz bçraqom prezidijymi Өzbekistanda amanat bir ajlьojьnь fevrəl ajida ətkəzişkə qarar berdi.

98 تە پاختاكار پاختا ئىكـ ـ جەگەن

تاشكەنت ئوكروگى ئورتا چوچق رایوندىغى توى‌تىپە قىشلاغى تىكـ شىرلگەندە 7100 پوت پاختا بەرشـ گە وەدە قىلغان 98 تە پاختاكارنك پاختا ئىكمەگەنى بىلندى. بونغا واقتىدا مەهكم قاراماغان.

بو رایوندا10مىك‌پوت پاختابەرىشى بىلگىلەنگەن كولخوزلار حازىرغاچا فاقات 31 پىرەسەنتىنى تاپشىردىلار.

حۆسوسى جىنلارنىشلەیاتر

ئەندىجان رایۆننىك جەلال‌بىك شىركەتىدە 875 تە پاختاكار خوجالق تىكشىرىلب 733 پوت پاختا تاپلـ دى. ئەندىجان سایدا 1 تە جىن ما ـ شىنا 24 قاپ پاختا تاپىلدى. «جىن» قولغا ئالىندى، دەولەت شىركەتىدە، شىركەت رەئىسىنك ئەگەسىگە قا ـ راشلى بر جىن ماشىنا تاپلدى.

یللق پىلان

74 پىرەسەنت بەجەرلدى

فارغانا برنچى ئورندا

جومۆرىیەتىمز بوینچا پاختا توپلاش ئىشى هەلىمەم بوش بارب توربدر.

ئوزبىك پاختا سایوزنك‌ماعلو ـ ماتىغا قاراغاندا6نچى یەنەورگەچە یللق پاختا پىلانىنك 74 پىرە ـ سەنتى توپلانىدر.

پاختا توپلاشدا برنچى ئورندا فارغانا ئوكروگى تورەدى. بو ئوكروگدە یللق پـاختا پىلانى 81 پىرەسەنت بەجەرلدى

بىنا كارلك مەسلەحەت مەجلىسىنك ئشى یەكونلەرى

ئۆچۈن جاى ئاجراتش برنچى‌فیورالغا تاپىار بولىشى زەرور. ئانرافىدان كىلتىرىلەتۆغان بىناكارلك ماتىرىـ یاللارىنك شو ئىشنى تەرتىبىگە سالوچى ئىدرالارىنك نازاراتلارى ئاستىدا كىلتىرىلمىشى وە برنچى نەوبەتتە پاختا پرەگمەمەمىسىنى عەـ مەلگە ئاشىرشغا باغلق بولغان ئىدا ـ رالارنى تەئمىنلەش لازم. 15 نچى یەنەورگەچە ئۆزىنك ئانق تەلەبىنى تاپشرماغان ئىدارالار 30 نچى یىل مەوسىمىدە بىناكارلك ماتىرىیاللارنى ئالش حوقوقىدان مەحروم بولادىلار. ساودا كومىسەرلىگى تامانىدان تەكلىق قىلنغان بو چارانك مەمەلگە ئاشىرىلمشى كىرەك.

ئورتا ئاسىیاغا كىلتىرىلە تورغان ماتىرىیاللارنك یىنەرلى دەرەجەدە كىلمەى قالدىشى هەم كوزدە توتلدى. یولار جۆدە كوب مقدارداغى یوكلە ـ رنى تاشىشدان عاجز. شو كونلەردە ئورتا ئاسىیاغا كىلمىشى لازم بولغان بىناكارلك ماتىرىیاللارىدان 3 مىك واگونى سامارادا توتلب یاتادى. شوندای بولسا هەم بۆ ئوزىلىشلەر ـ نك بىناكارلكنى‌كىگەیتىرىشگە خەلەل كىلترمەسلىگى دەركار. مەسلەحەت مەجلىسى‌بۆ یولدا مەحەللى ماتىریال ـ لارنى كىلك یولدا فایدالانشنى، یۆنىك ئۆچۈن قامش ئشلەى تورغان زاۋود سالب، قازاغستانداغى ئور ـ مانلاردان فایدالانشنى،تونىكە ئورنىغا باشقا نەرسەلەر ئشلەتشنى لازم تاپدى. جۆمەورىیەتلەرنك عالى خالق خوجالق شورالارى وە كوستەروسا ـ یوزلارىغا خشت زاۋودلارى بىنا قىلش وە گەنچللەرنى ئشلەتش تەگـ لىف ئىتلدى.

1930 نچى یلنك بىناكارلىگى 100 مىك مەوسىمى ئشچىلەر تەلەب قىلادى. ئشچىلەر ئچكى روسىیە تامانداندان برنچى مارتدان كىلە باشلایدىلار. ئوتكەن یلنك خاتالا ـ رینى تەكرارلاماسلق ئۆچۈن تەشـ كىلاتلارنك مەحنەت بولمەرى بىلەن كىرەكلك مقدارداغى ئشچىلەرنى 15 نچى فیورالغاچا بىتكەزب بىرش توغرىسىدا حازردان شەرتنامە تۆزب قویشلارى لازم.

«ئۆستونوفكە» جەمىعىیەتى خو ـ جالقچىلار سارماپالاریغا مەحەللى خالقلاردان بىناكار ئشچىلەر تایىار ـ لاش ئۆچۈن 11 مىك كىشىلك قورس تەشكىل ئىتەدر. بۆندان باشقا سوۋ ۆە بىناكارلك فاكولتەلەرى، پاختا ئىنىستىتوتى وە جومەورىیەت تىخـ نىكوملەرینك برنچى قورس ئوقوـ چىلارینى وە ئىستودینتلەرینى شەرتـ نامالاب قویشغا قارار قىلندى.

ساریە ئاسىیا رایوندا

«بىرتۆزىلش تامام بولدى

69 پىرەسەنت خوجالق كوللىكتىفلەشدى

سۆرخان داریا ئوكروگىگە قاراشـ لق سەر ئاسىیا رایوندا یاپپاسىغا رایون بوینچا بىر تۆزىلش ئشلەرى 5 نچى یەنۆەردە تامام بولدى. هەمەسى بولب 7 مىك دیەقان خوجالىغى یىرگە ئورناشتىرلدى. بىر تۆزش ئوتكەزش نەتیجەسىدە 167 كولخوز ۆوجودگە كىلدى. بو كول ـ خوزلارغا رایوندا‌غى خوجالقنك 69 پىرەسەنتى تارتلدى.

بىر تۆزش ئوتگەزش تامام بو ـ لش موناسەبەتى بىلەن سەر ئاسىیا رایون ئىجراقومىتنك رایوندا‌غى فاۋـ مال بەترەك، كەمباغال وە كولخوز ـ چىلار بىلەن بىرلكدە پىلىنومى بولدى.

كەمباغاللارنك تەشەبىوسى بىلەن داشناباد قىشلاغىنى (بو قىشلاق یاپـ پاسىغا كوللىكتىفلەشكەن) ئو تاق ئىكرامسق ئىسمگە قویشغا قارار قىلندى.

كوكلەم كەمپەنىیەسىگە حازرلق

یىرىك كولخوزلار تۆزش شوعارى بىلەن ئوتسن شەھەردەن ـ قشلاققا

قىزل عەسكەر وە ئشچى بریگەدەلەر قشلاققاچىقىب باراياترلار

س. س. س. ر. ئشچى ـ دیەقان نازارات كومىسەرلىگىنك ئورتا ئاسىیا ـ داغى وەكىلى حۆزۆرىدە نۆزلگەن تىكشىرو گۆرۆپپەسى و. ك. پ. (ب) مەركەزقومى نامانىدان پاختا نوغرى ـ سىدا بىرلگەن قارارلارنك ئىجراسىنى تىكشىرش ئۆچۈن ساماركاندغا كىلب، حازر ئشكە كرشدى.

بۆ گۆرۆپپە، تىكشىرىلەنۆرغان ئەشكىلاتلەردەن: ئوزبىكستان سۆو خوجالىغى، پاختاقوم، یىر ئشلەرى كومىسەرلىگى، پاختا كوپىرەنسىیەسى وە باشقالارنك كىگەشىنى ئونكەزب، تىكشىرشنك ماقساد هەم وەزیفەلەرى بىلەن تانشتردى.

جۆمەۆرىیەت ئەشكىلاتلەرى تىك ـ شىرو گۆرۆپپەسىگە ئوزلارىدان 14 مۆتاخاسىسنى بىردىلەر. گـۆرۆپپە ئىكىتە ئشچىلەر بریگەدەسى ئەشكىل قىلدى. كىچە بۆ بریگەدەلەر سامار ـ قاند ئوكروگىنك بۆلۆنغۆر وە پەست ئا

دارغام رایونلاریغا چىقب كىتشدى. ریگەدەلەر هەیئەتىگە ئشچى، قزل عەسكەر، مۆتاخاسىس وە ر. ك. ئى ئشچىلەرى كىرەدى. رایون ئەشكىلات ـ لەرى، ئایرم قشلاق وە كولخوزلار و. ك. پ (ب) مەركەزقومىنك پاختا ـ كارلىكنى مۆسكەن قادار كوپىرەك ئوسدىرش نوغرىسىداغى قارارلارینى قاندای بەجەرشلەرى نوقتائى نەزەر ـ دەن ئىكشىرىلەجەك.

ئىكشىرو ئشلەریگە قاتناشماق ئۆچۈن بۆكۆن بۆخارا، قوقان وە ئەندىجانغا مىللى قزل عەسكەرلەردەن ئۆزلگەن ئۆچتە بریگەدە چىقب كى ـ ئەدى. بۆندان باشقا، یاتن كۆنلەردە تاغىن بر نىچە شىق كومىسىیەلەرى هەم چىقادى.

ئوزبىكستان سۆۋ خوجالىغى یولى بىلەن بىلگىلەنگەن ئشچى بریگەدەلەر هەم گۆرۆپپە بریگەدەلەریگە كىلىب قوشىلاجاق.

«بىرلك نەمونە» كولخوزى تازالاندى.

تاشئوكوگ یەنگى یول رایون چىناس قشلاغىداغى «بىرلك نەمونە» كولخوزى، كولخوزچىلق بابىدا یەنگى بر ئش قادى، رایفرقومنك رەھبەر ـ لىگى ئاستىدا كولخوز ئاعزالارى ئاراسىدا تازالاش ئوتكەزدى. نەتیجەدە كولخوزغا سنفى دۆشمەنلەر، دەنگە ـ سەلەر، قۆۋىندىلار كرب قالغانلىغى ئانقلاندى.

عەبدوللا خاجى مۆراد ئوغلى. بۆنك ئاتاسى مۆراد سوفى خازردا هەم قازاغستاندا ئەمگەرچىلك قىلادى. ئوزى كەتتە باى. جزەخلك ئاتاباى، ئوغرىلار شەیكەسىدە یىگت بولغان. ئاخرغى ۆاقتدا كولخوز شو ـ راسینك كاتىبى بولب 39 سوم پۆلگە خدیانات قىلغان. شىركەت تامار ـ نىدان ئش خایۆانلارى ئۆچۈن بىرلـ گەن 6000 سومنى «كولخوزچىلارغا مەكتەب سالدىرب بىرەمەن» دىب بىكارغا سارف قىلب یوبارغان. ئوز خاتۆنىنى بـر نىچە بارتۆتب

ئالب ئۆزگەن. كولخوز ئاعزا ـ سى حەكم شىرمەتغنى ئۆزت 4 تەتىشىنى سندرگەن. هسیاسى ئىدا ـ رەنك ئەگنتىیەمەن» دىب، عەبدۆ ـ ۆللى قادىرغدان بر قاداق نەشە ئالغان.

سالى. تىشەبایف ئش یاقماس دەنگەسە، بایلارنك لەگەنبەرداری. غالىلارنى كولخوزغا یىغش ۆاقتىدا، نعمەت ئسمەت ئوغلى دیگەن بایـ نیكیغا خەشەرگە بارب باینك حزمە ـ تینى قلغان. بىزارلىغى ئۆچۈن كومسومولدەن چىقارلغان.

غەنى جۆمعە بایف هەم ئىبراهىم قەمبەرف عائىلەسى بىلەن شورا خۆقۆقىدان مەحروم. ئشكە دەنگەسەلك بىلەن قارایدى.

یۆقارىداغى 4 كىشىنى تازالاش ۆاقتدا كولخوز ئاعزالىغىدان چىقـ رلدى. بۆ شۆنەبیالارنك ئورنىغا، شۆل ئاندایاق 5 بەترەك كولخورغا ئەعزا قىلب ئالندى. ع.رەخیمف

شودگەز ریجەسى بەجەرلدى

خوجاند ئوكروگىدە یىرنى شۆد ـ گەر قىلش تامام بولدى. ریجەبوینچا 6،200 هىكتەر یىرشودگەر قىلىنشى كىرەك ئىدى. كىینگى كـونلەردە توپلانغان ماعلومەتغا قاراغاندا 6000 هىكتەر یىر شودگەر قىلىندىر. شونداى قىلب خوجاند ئوكرۆگى شودگەر پىلاننى تولا دىیەرلك بەجەردى.

* مەركەزى ئىكىن كومىسىیەسى بۆتۆن ئوكرۆگ ئىكىن كومىسىیەلە ـ ریگە، ماشىنا ـ ترەكتر ئستەنسەلەرنك مۆدىیرلەرى وە ئوكرۆگ پاختا سایوز ـ لارى بىلەن برلكدە، ماشىنا ـ ترەكتر ئستەنسەلەرى وە ماشىنا ئەجدرە پونكتلەرى رایونلاردا دیەقان خو ـ جالقلارىنى كولخوزلاشدىرش سۆرعە ـ تىنى گوجەیتش توغرىسىدا پىلان تۆزشنى تەكلىف ئىتدى.

مۆھىم بر ئایلق

خوجاند ئوكروگىدە 5نچى یەنـ وەردەن باشلاب كولخوز قورش ۆە یەنگىدەن سوۋ چىقارلغان یىرلەرگە خوجالقلارنى كوچىرش ئایلىغىباشـ لانادى. بو ئشلەرنى قشلاقلاردا ئوتكەزش ئۆچۈن ئوكروگدەن بر مونچە ئشچىلەر قشلاقلارغا یوبارىلـ درلار. ئوكروگ بوینچا 2 مىك 500 خوجالقنى كوچىرش ئویلانلادى.

توت كوچەتلەرى كۆیب كىتمەگدە

پاپ (ئوز مۆخبر) پاپ قشلاغى یاندا كەتتەگنە توت كوچەترازى بار، براق، ئۆنى ساقلاش، یاخشى تەربىیەلەش ئۆچۈن ئۆرىنوچى یوق. یولب ئالىنب، بایلانغان كوچەتلەر واقتىدا تارقاتلماسدان، مۆزلاب یاتر. باهاردا بۆنى دیەقانلارغا بىرلسە، ئەلەتتە قۆرب قالاجاق. ئوكرۆك سىلىسایوزدان پللەچىلك شىركەتلەرى، تۆزش ئۆچۈن كىلگەن ئەكەملەر هەم بۆنغا كوز سالمادىلار.

كولخوزلاردا توت وەناودازارلار ئوتقازش پىلانى ـ 18% وەئاوانسـ سز شەرتلەش فاقات وەزیفەنك 86%ى مقداردا بەجەرلدى.

شۆنك ئۆستىگە، قایراقى وە سوۋخوزلارداغى ئىكىن پىلانى بە ـ جەرىلب بتمەى قالدى.

شۆبىلەن برگە سۆغارش ئشلەرى ئاینقسا مەیدە ئارقلار چىقارش پىلاننى بەجەرش هەم ماعلوم قور ـ قونچنى تۆۋەدۆرادى.

ئەندى. سەقب چىقارش‌پىلاننك بەجەرىلىشىگە كىلسەك، بو توغردا حازىرغاچا برانتە ئوكرۆگدەن ئانق وە قاتمى ماعلومات كىلگەنى یوق.

ئەگەر ەەكتەلەرنى ئالساق، بۆلار بر قاتار ئوكرۆگلەردە دانلى ئىكىنلەر پىلاننىك ئارتدىرب بەجەرلگەنىنى، دەمەك سەقب چىقارش پىلاننىك ئەنجەگىنە بەجەرلمەى قالغاندىنى یلـ دىرەدىلەر. بایلار وە مۆشتۆمزورلار سەقب چىقارش پىلانغا جۆدە قاتتق قارشىلق كورسەتە یاترلار. بۆلارغا تەشكىلاتلارىمز یەتەرلك زەربە بىر ـ مەدىلەر.

ئاینقساگەدرلەر تایىارلاش‌پىلانى جۆدە یامان حالدا. پىلان بوینچا برنىچە ئون مىك‌كىشى تایىارلانىشى لازم ئىدى. براق بۆنك بەجەرىلش پرەسەنتى ئارزىماغان دەرەجەدە ئاز.

خوش، كۆزگى‌كەمپەنىیە پىلاننىك بۆندای‌بەجەرىلىشگە‌ئاساسى‌سەبەبلەر قاندای وە بۆ پىلاننى بەجەرشدە قاندای كەمچىلكلەر بار؟

بۆیىل ئورس ئاماجلار بولتۆر ـ غىغا نسبەتەن 52%، ترەكتورلەر 72% ئارتقى‌تارقالىشى بىلگىلەنەدى.

بۆ ئشلەر یەنە، دیەقان خوجا ـ لقلارىنىڭ كەتتە بر قسمىنى ئادام كوپەیب كىتكەن رایونلاردان یەگى یىرلەرگە كوچىرش، خـادملارنك تىگشلى كەدرلەرىنى دیەقانلار ئور ـ تاسىدان تایىارلاش بىلەن باغلا ـ غاندىر. ئەلبەتتە، بۆ یىلغى ئىكىن كەمپەنىیەسىنىڭ پىلانى ئىگىنى قسمغا، یەعنى كۆزگى وە كوكلەم قسمىغا بولىنشدە، یۆقارىداغى وەزیفەلەرنك كوپىنى ئوتكەن كۆزگى كەمپەنىیەدە، بەجەرشنى كـوزدە تـۆتقان ئىدى.

كۆزگى كەمپەنىیەنى ئوتكەزشگە دایىر دەستەلىكى ماعلۆمـاتـلار، عەكسىچە، ئىشىمزدە بر قاتار جددى كەمچىلكلەر بارلىغىنى، كۆزگى كەمـ پەنىیەدەگى ئشلەرنك پىلاندا مول ـ چەللەنگەن بر قاتار مۆهم بـایلار بەجەرىلىپ بتمەى قالغاننى كور ـ سەتەدىلەر. یىر ئشلەرى كومىسىر ـ لىگىنىڭ ماعلۆماتلارى بوینچا،كۆزگى كەمپەنىیەنىڭ بەجەرىلىشى قـاقات قۆیىداغى مقدارداغىنا بولدى:

كۆزدەن ەەیدەب قـالدىرش پىلانى 51 پىرەسەنت، قایراقى یىر ـ لەرنى كۆزدەن ئىكش 25ـ30 پىرە ـ سەنت؛ كۆزگى قایراقى ئىكىنلەرنى شەرتلەش ـ 91%؛ یەگى كولخوز ـ لارنى تۆزۆش ـ 60%؛ یىر تۆزە ـ لىشى پىلانى ـ 80%؛ تـاقسىمات ئوروىلارىغا جىگت كـرگىزش ـ 23%، ئۆغۆت كرگىزش ـ 25%؛

كوب كىشىلەر پىلاننىڭ بەجەرلمەى قالىشىنى كۆزنىڭ یامان كىلىشىدەن، ساوقىنك ئىرتە باشلانوودان كورىشگە مایلدىلار (ساوقلار عاداتداغىدان 20 كۆن ئەۆۆەل باشلاندى). براق، بۆتۆن عەیبىنى ئىرتە ساوق باشلانىشغا ئاغـ دارب بولمایدى. پىلاننىڭ بەجەرلمەى قالىش سەبەبى بۆنداغىنا ئىمەس. چۆنكى، كۆزنىڭ باشى وە بۆتۆن كۆز مەوسىمى ئۆنچا یامان ئوتكەن ئىمەس ئىدى. ئەگەر ئش یاخشى تەشكىل قىلىنغان؛ بەترەك، كەمباغال وە ئورتا دیەقانلار كىلك عاممامسىنى پىلانلارىمز تەۆەرەگىگە مۆبلىزاتسىیە قىلىنغان؛ پىلاندا بىلگىلەنگەن وەزیفە ـ لەرنى عەمەلگە ئاشىرو تەۆەرەگدە سىنفى دۆشمەنگە، مۆشتومزورلارغا، بایلارغا وە ئۆلارنىڭ ئىنتىفاقچىلارىغا قارشى حاقىقاتان‌قاتتق كۆرەش ئاچلـ غان بولسا، هەر حالدا پىلاننىڭ بەـ جەرىلب بتمەگەندەن حاسىل بولغان ئوشە نەتیجەلەرنى كورمەگەن بۆلور ئىدك.

بۆنى بر نىچە ماعلوماتلار هەم تەئگىد قىلادى. ئالابق، مەسەلەن، ئوز. كومفرقا مەركەزقومى وە خالق كومىسىرلەر شوراسىنىڭ كەمباغاللارغا یاردام كۆنىنى ئۆیۆشدىرش توغرى ـ سىداغى دیریكتىفلەرىنىڭ بەجەرىلـ شىنى. بۆنداى مۆهم‌بولغان‌وە یاخشى ئۆیۆشدىرلغان ناقىدىردا كەمباغاللارنىڭ ئاحوالىنى ئەنجەگىنە یىگىلەتش، ئۆنىڭ بایلارغا قارشى پەزىتسىیەسىنى مەحكەملەۆى لازم بولغان بۆ دیریك ـ نىیى، بۆتۆن ماعلوماتلارغا قاراغاندا،

پاختا پلانى بەجەرلەجەك

ئۆمىدسزلەرگە یول یوق. شەرتنامادە بەجەرشگە بایلارنى مەجبور قىلامز. رایون تەشكىلاتلەرى بوش ئشلەگەنلەر. ئشچە بدریگەدەلەرد كوپ یاردام قىلماقدالار

قوقان (ئوز مۆخبریمز) پاختا توپلاش تیۆرەگدە قزغن سىنفى كورەش كېتە یاتر. بایلار پاختا ئەتـ رافىدە شۆندای هىلە ـ مەكرلەرنى ئشلەتەدرلەرگى بۆنغا زەربە بىرش ئۆچۈن بۆتـۆن مىحنەتكەشلەرنك مەفەربەرلك قىلنشلارى كىرەك.

مەزكورلەرگە «چىمىیان» پاختا شركەتى ئەتـرافىدەگى ئەحوال ـ لار میسال بولا ئالادى. بو شىركەتدەن 25 تە مەسئول ئشچى دیسەت پولى ئالىب شەرتنامالارینى فاقات 34 پىرە ـ سەنت بەجەرگەنلەر. شونك ئارقا ـ سىدا بایلارغا موراساچلق قىلب، پاختا توپلاشنى سوسەیتكەنلەر.

پاختا توپلاشدا «حاترجەمعلك» بولىب تۆرغاندا «چىمىیان» شركە ـ تىگە ئشچى بىریگەدەلەرى كىلب توشدى. برنىچە بایلارغا نەمونەۋى سوە بولدى. شۆندان كىین پاختا ـ لك تاپشىرىلىشى 4 مەرتەبەئارتدى.

بۆندای گورىنشلەر باشقا رایون ـ لاردا هەم كورلدى، پاختانك باشدا سۆست تاپشىرىلىشى رایون فرقا، شورا ئەپەرەتلەرنك بوشلىغدان توغلدى. بەعزى رایـون فرقوملار قانچا پاختا توپلانغاندان خابارسز قالدىلار. ئالتى ئارىق رایون فرقو ـ مى پاختا توپلاشدا بایغا زەربە بىر ـ مەسدەن تۆرب، شەرتلەنگەن پاختا ـ لارنى یىغب ئالىش مۆمكن بولما ـ غانینى توشىندىرش ئۆچۈن كوب ئسباتلار تەلەب قىلندى. بۆندای ساۋۋق قانلق، موراساسازلىق ئۆچۈن ئالتى ئارىق رایون فرقوم بىیورا ـ سىغا «خەیف سەن» ئىعلان قىلندى.

یەنە بر نەرسە بارگى، ئوكروگ ئىكن كەمىسىیەسى وە ر. ك. ئى. كەمىسىیە «پاختا 15 پىرەسەنتلەر كەم توپلانار» دیگەن فىكرگە كىلب یاگلىشدىلار. بو حاتا تۆزەتلسە هەم ساباق بولرلق جایلارى بار. مەسە ـ لەن، كەمىسىیەلەرنك فىكریچە یازدا هاۋالار یامانلىغى،كۆز ئلگەرى ئىكش كەبى نەرسەلەر دەلیل ئىدى. تىكـ شىرش كورسەتمەگەدگى هاۋا یامان ـ لىغدان فاقات بایلارنك پاختالارى «زەرەرلەنگەن» بولب چىقادى. چۆنـ گى كەمبالغالارنى پاختالارى زەرەر كورمەسدەن تولا ئالمىب، تاپشىرىلـ دىلار. ئەمما، بایلارنىڭدنى شامال ئورگەن ئىمش، بۆ «دەلیل» نك ئەماسسىزلىغنى تـورمـوش ئوزى ئاشكار قىلدى.

یەنە شوندای حالىلار بار. شەرتـ نامالارنى بەجەرگەن پاختاكارلارنك ح

ئىپەكچىلىك خاتىن-قىزلار ئازادلىغىنىڭ ئۇقتىسادىي ئاساسىنى مۇستەھكەملەيدۇ

تشلاق ۋە ئىسكى شەھەرلەردىكى ھەر بىر خوجالىق قۇرت باقىب، پىللە ھاسىلىنى كوپەيتىرشكە ياردام بىرىشى لازىم. بۇنىڭ ئارقاسىدا مەھەللىدىكى دىھقان خوجالىقلارنىڭ ماددىي ئاھۋالى ياخشىلانىش بىلەن بىرگە، ئىپەكچىلىك ساناقاتىمىز خام ئاشىيا بىلەن تەمىنلەنمەكتە

ئىكى يارىم مىليون كىلوگرام پىللە بېرىپ، ئىپەكچىلىك پروگراممىسىنى بەجەرەيدۇ

ئىپەكچىلىك ئىشلەرىدىكى يۇتۇقلارىمىز كەتتە

ئۇرۇشدان بۇرۇنغى دەرەجىدىن ئىكى بەرەۋەر ئوسۇل

ئوزبېكستاندا ھەم، شورالار ئىتىپاقىدا ھەم ئىپەكچىلىك مەسىلىلىرى ئاتراپىدا جاماعات فىكرى بو يىلغى داي كوپ تارتىلىپ يوق ئېدى. بۇنىڭ سەۋەبى ئۇنداقىم، كېينكى ۋاقىتلارغىچا مەملىكەتىمىزنىڭ ئۇقتىسادىياتىدا ئىپەكچىلىكنىڭ رولىگە تېگىشلىك باھا بېرىلمەيدى. ئىپەكچىلىككە مەملىكەتنىڭ خوجالىق تۇرمىشىدا كەتتە ئورن تۇتماغان ئىكەنلىگى، دەرىجىدە ئەھمىيەتلىي ئىش دېپ قارالدى.

بۇنداي قاراش، ئالىيەتتە توغرى ئېمەس. ئىپەكچىلىك شورالار ئىتتىپاقىدا ۋە ئاينىقسا ئوزبېكستاننىڭ قىشلاق خوجالىغىدا چوڭە كەتتە ئورن تۇتاتتى. كېينكى يىللاردا خوجالىقنىڭ بو قىسمىدا ئېرىشكەن مۇۋاففاقىياتلارغا قاراپ، ئوزبېكستان ئىپەكچىلىكىنى شورالار ئىتىپاقىدا ماقتانارلىق ئىشى دېپ ئېتىش مۇمكىن.

ئوكتەبىر ئىنقىلابىغىچا ئىپەكچىلىك ئىشلىرى تۇشكىنلىك دەۋرىنى كەچۈرۈپ، پىللە ھاسىلى يىلدان يىل كەمىيە باردى. گازاچدانلىق ئورۇشلارى ۋە باسماچىلىق دەۋرلىرىدە ئېسىدە، ئىپەكچىلىك يۇتۇنلەي دېيەرلىك خاراب بولدى. لېكىن شورالار ھوكومەتنىڭ تىرىشچانلىقى سىياساتى ۋە قۇرت باقچىلارغا كورسەتلىگەن يارىدەملىرى تارىقىسىدا بىز بۇگۈن ئوزبېكستاندا ئىپەكچىلىك ئىشلىرىنىڭ كۆلەمى، ئىنىقلابدان بۇرۇنغى كوپ ئىلگىرى كېتىكەنلىگىنى كورەمىز. 1913 نچى يىلدا ئىلگىرىكى تۇركىستان دايىراسىدا 210 مىڭ قۇتى قۇرت ئۇرۇغى تارقاتىلىپ، 300 مىڭ پۇت پىللە ھاسىلى ئالىنغان بولسا، بۇلتۇر يالغۇز ئوزبېكستاننىڭ ئوزىدە 244 مىڭ قۇتى قۇرت ئۇرۇغى تارقاتىلىپ، 500 مىڭ پۇت پىللە ھاسىل بولدى.

ئىپەكچىلىك ئىشلىرىدە بىز سان ۋە سىفەت جەھەتلەردىن شۇبھىسىز كەتتە مۇۋاففاقىياتلارغا ئېرىشتۇق. ھازىرغى ۋاقىتدا ئوزبېكستاندا كەمىدە 200 مىڭ دىھقان خوجالىغى ئىپەكچىلىكتە ئەنىنەگىنە داراماد ئالادى. شۇنىڭ ئۈستىگە ئىشورالار دەۋرىدە ئىپەكچىلىك ئىشلىرى چەت مەملىكەتلەرنىڭ باغلىق بولشىدان، ئۇنداقىي سارمايادارلارنىڭ ئىختىيارىغا قاراپ تۇرشىدان بۇتۇنلەي قۇتۇلدى. ئىنقىلابىغىچا ئوزبېكستاندا قۇرت ئۇرۇغى يېتىشتۈرۈش ئىشلىرى جۈدە بوش قويۇلغان ئېدى. پىللەكىشلىك ئىشلىرى ھەم كوستەر ئۇسۇلى بىلەن گىنە داۋام قىلىپ، بۇتۇن ئىشورا ئاسىيادا بىتتە ھەم ئىپەك تارتاتۇرغان فەبرىكا يوق ئېدى. شۇنىڭ ئۈچۈن قۇرت ئۇرۇغىنى كەبىنىتىدىن چىقمای ئولتۇرغان يولباشچىلارنىڭ خاھىشى بىلەن تۇزلىگەن بولب چىقتى. بۇنىڭ نەتىجىسى بولب كوچەتلەرنى كولخوزلارغا ئالىب بارغاندا، ئۇلارنى ئوتۇقازىش ئۈچۈن تايىار بىر تاپلمادى. خاتتا بەزى كولخوزلارنىڭ ئوزلەرى ھەم بولمای قالدى. كولخوز سېكسىيەلەر كورىدىت ئۈچۈن زەيەفكەنى قىشلاق خوجالىق بانكىسىگە ئوز ۋاقتىدا تاپشۇرمادىلار. بۇنىڭ ئارقاسىدا شىركەتلەر پولسز قالىب، كولخوزچىلار بولسا كوچەتنى قابۇل قىلمادىلار. فارغانادا ئىكىن كومىسىيەسى كولخوز سېكسىيە ۋەكىلى ئالدىدا خاتتا مەنە بۇنداي قارارنى چىقاردى: دىھقانلار بىلەن بىران ئاگلاشلماۋچىلىق پەيدا بولماسىن ئۈچۈن، كوچەتلەرنى يەككە خوجالىقلارغا بېرىپ، بۇنداق قالغاننىڭ كولخوزلارغا تاپشۇرشايا خشىراق بولار.

نەتىجىسى شۇ بولدىكى، كۆزەكدە ئۈتۈ كوچەتلەرنىڭ 75 پرىسەنت ئوتۇقازىش توغرىسىدا قارار ياقات 20 پرىسەنت بەجەرلدى.

مۇئەللىمشكەن سېكتور ئارقالىق ئوتكەزلىگەن بىرنچى تەدبىر ئەنە شۇنداق ئىجرا قىلىندى. ياقات كولخوزلار ئۈچۈن بىلگىلەنگەن قۇرتخانا ۋە تەكچىلەر مەسىلىسى ھەم خوددى شۇنداق خاۋف ئاستىدا تۇرىدىر. كولخوز سېكسىيەلەردىن بۇلارنىڭ ئىكەنلىگىگە ھەم ھازىرغا داۋۇر زەيەفكە يوق. ھالبۇكى، ھاسىلنى 40 پرىسەنت ئاشىرش - كوپنچە قورت باقشىدا دىھقان خوجالىقىغا مەدەنىيەتلىق ئوسۇللارنى كىرگۈزۈشكە باغلىدۇر. نە كولخوز سېنتىر ۋە نە جايلاردا كولخوز سېكسىيەلەر بۇ مەسىلىلەر بىلەن قىزىققانلارى يوق.

س. س. س. ر. مىھنەت - مۇداۋاغا شوراسىنىڭ ماخسۇس قارارى بىلەن ئورتا ئاسىياغا بىرگەن كرىدىتلەردىن واقىتدا فايدالانماغاندا، ئۇلار ياپىلىپ ھەم قالاچاق.

س. س. س. ر. مىھنەت - مۇداۋاغا شوراسى كېلەچەكتە ئىپەكچىلىكنى ريۋاجلاندىرش توغرىسىدا داقلاد يۇزەسىدىن قويىداغىچا يازدى:

«ئورتا ئاسىيا ئۇقتىساد شوراسى ۋە ئورتا ئاسىيا جۇمھۇرىيەتلەرنىڭ خالق كومىسىرلەرى شورالارى ئۇمۇمەشكەن سېكتورىدىكى ئىپەكچىلىكنى كۆچەيتىرشكە مەجبۇر ئېتىل - سىلەر. تاكىم، 1932 - 33 نچى يىلىغاچا ئۇمۇمەشكەن سېكتورنىڭ بۇتۇن پىللە ھاسىلاتىدا توتقان ئورنى 30 پرىسەنتتىن كەم بولماسىن».

ئورتا ئاسىيانىڭ 2 نچى فرق كېڭەشى قوبىيداغى قارارنى بىردى «بىش يىللىقنىڭ ئاخىرىغاچا پىللە ھاسىلىنىڭ 30 پرىسەنتىنى ئۇمۇمەشكەن سېكتور ئارقالىق ئالىش توغرىسىدا قاراردا كورسەتىلگەن مىقدار ئېنىق كەملەردىن دىيىب ھىساب-لانسىن. بۇ قارارنى بەجەرىش بىلەن گىنە قالماى، ئاشىرىپ ھەم پۇبارىش لازىم. كېڭەش، ئىپەكچىلىكنى ئوسۇدىرش بابىدا كېڭ ئاممىۋى ئىشنى ريۋاجلاندىرشنى زەرور دىيىپ تاپادى. بۇ ئىش نوپەبىر ئايدىن باشلانماغى كېرەك. بۇ يىل پىللە شەرتلەش دىرەكىر ئايدا ئوتكەزىلىپ، ئىپەكچىلىك خوجالىقلارى بونەك بىلەن تەمىنلەنشىلەرى لازىم».

ئورتا ئاسىيا ئۇقتىساد شوراسى ۋە مەركەزى ئېكىن كومىسىيەلەرى بو قارار يۇزەسىدىن ئوكتەبىر ئايىدايىاق ئەمەلى تەدبىرلەرنى ئىشلەگەن ئىدى.

شۇنداق قىلىپ، ئىشنى ريۋاجلاندىرىپ يۇبارىش ۋە ھازىر بەزى-بىر نەتىجىلەرگە ھەم ئېگە بولىش ئۈچۈن كورسەتمىلەر ييىتەرلىك ئېدى. براق، ئەمەلدە نەمىنى كورەمىز؟

ئوزبېكستان كولخوز سېنترى 10 نچى دىكابىردە ھەممە تەشكىلاتلىرىگە، ماخسۇس خات يۇبارىپ، بۇنداق دېدى:

«قۇرت ئۇرۇغىنى ئىگىرىك شەرتلەش توغرىسىدا كولخوز شىپىتىرگە ھازىرغىچا ھىچ نەرسە ماغلۇم بولماغانى نەزەرگە ئالىنىپ، زەيەفكە توپلاش، قۇرت ئازىغىنى ھىسابقا ئالىش ھاققىدا جايلارغا ئېندىگىنە ئەمر بېرىلدى».

مەنە شۇنىڭ ئۈچۈن كولخوز سېنتىر شەرتلەش مۇددەتىنى ئەپەريلگە كوچىرشنى تەلەب قىلادى.

بۇ نەرسە شەرتلەشكە كرشىمەك ئۈچۈن بىر نىچە كۈن قالدى دېگەندە يازلدى. ئۇنى شۇنداق بىر تەشكىلات يازدى كەم، فرقامز بو تەشكىلاتقا ئىپەكچىلىك خوجالىقلارىنى كوللىكتىپلەش دېگەن ئېنىق جىددى سىياسى دىرىكتىفنىڭ ئوتكەزىلىشىنى يۇگۈلگەن ۋە بۇ دىرىكتىف ئاقات خوجالىق ۋەزىپەسى گىنە بولماى، سىياسى ۋەزىپەلەردىن ھەم ئىدى. چۈنكى، ئىپەكچىلىك بىلەن ئۇقۇل دىھقان خاتىن - قىزلارى شۇغۇللانادىكەن، ئۇلارنى مۇئەللىمشكەن سېكتورگە تارتىش - خاتىن - قىزلارنى چىنەكەم ئازادلىقتا چىقارشدا سىلجىش دېگەن سوزدىر. براق، كولخوزسىنتىر شەرتلەش مۇددەتىنىڭ ئېكنچى ۋاقتىغا كوچىرىلىشىنى تەلەب قىلىش بىلەن گىنە كىفايەلەنمەيدى. ئۇنىڭ ئوزى ھەم، كولخوز سېكسىيەلەر ھەم ئىپسكى شەھەرلەردە ئىپەكچىلىك كولخوزلارى ۋە قىشلاقلاردا خاتىن - قىز ئىپەكچىلىك ئەرتىللەرنى تۇزش ھەممە مەۋجۇد كولخوزلاردا ئىپەكچىلىكنى تەشكىل قىلىش يولىدا ھىچ نەرسە ئىشلەمەيدىلەر.

فرقانىڭ دىرىكتىفىگە بۇنداي كوز بىلەن قارالغاندا بىش يىللىقنىڭ ئاخىرىغاچا مۇئەللىمشكەن سېكتور ئارقالىق ھاسىلاتنىڭ 30 پرىسەنتىنى بەرب بولماياچاق.

كولخوز سېنتىر بىلەن ئۇزىلەشتۇرغان شەرتنامالارغا مۇۋاففىق، كولخوزلاردا ئۇتۇزلار ئوتقازىش ئىشى بۇنداق ياخشىئىمەس. كولخوز سېكسىيەلەرنىڭ كوچەت ئۈچۈن بېرگەن ئەيەفكەلەرى كەبىنىتىدىن چىقماى ئولتۇرغان يولباشچىلارنىڭ خاھىشى بىلەن تۇزلگەن بولب چىقتى. بۇنىڭ نەتىجىسى بولب كوچەتلەرنى كولخوزلارغا ئالىب بارغاندا، ئۇلارنى ئوتۇقازىش ئۈچۈن تايىار بىر تاپلمادى. خاتتا بەزى كولخوزلارنىڭ ئوزلەرى ھەم بولماى قالدى. كولخوز سېكسىيەلەر ھەم بولماى قالدى. كولخوز سېكسىيەلەر تاپشۇرمادىلار. بۇنىڭ ئارقاسىدا شىركەتلەر پولسز قالىب، كولخوزچىلار بولسا كوچەتنى قابۇل قىلمادىلار. فارغانادا ئىكىن كومىسىيەسى كولخوز سېكسىيە ۋەكىلى ئالدىدا خاتتا مەنە بۇنداي قارارنى چىقاردى: دىھقانلار بىلەن بىران ئاگلاشلماۋچىلىق پەيدا بولماسىن ئۈچۈن، كوچەتلەرنى يەككە خوجالىقلارغا بېرىپ، بۇنداق قالغاننىڭ كولخوزلارغا تاپشۇرشايا خشىراق بولار.

نەتىجىسى شۇ بولدىكى، كۆزەكدە ئۈتۈ كوچەتلەرنىڭ 75 پرىسەنت ئوتۇقازىش توغرىسىدا قارار ياقات 20 پرىسەنت بەجەرلدى.

مۇئەللىمشكەن سېكتور ئارقالىق ئوتكەزلىگەن بىرنچى تەدبىر ئەنە شۇنداق ئىجرا قىلىندى. ياقات كولخوزلار ئۈچۈن بىلگىلەنگەن قۇرتخانا ۋە تەكچىلەر مەسىلىسى ھەم خوددى شۇنداق خاۋف ئاستىدا تۇرىدىر. كولخوز سېكسىيەلەردىن بۇلارنىڭ ئىكەنلىگىگە ھەم ھازىرغا داۋۇر زەيەفكە يوق. ھالبۇكى، ھاسىلنى 40 پرىسەنت ئاشىرش - كوپنچە قورت باقشىدا دىھقان خوجالىقىغا مەدەنىيەتلىق ئوسۇللارنى كىرگۈزۈشكە باغلىدۇر. نە كولخوز سېنتىر ۋە نە جايلاردا كولخوز سېكسىيەلەر بۇ مەسىلىلەر بىلەن قىزىققانلارى يوق.

س. س. س. ر. مىھنەت - مۇداۋاغا شوراسىنىڭ ماخسۇس قارارى بىلەن ئورتا ئاسىياغا بىرگەن كرىدىتلەردىن واقىتدا فايدالانماغاندا، ئۇلار ياپىلىپ ھەم قالاچاق.

ئىپەكچىلىك مۇۋاففاقىيەتلەر بىلەن ئوتكەزلىنىش

بىش يىللىق پىلان بىزدىن شونى تەلەب قىلادى

ئىپەكچىلىك - خالق خوجالىغىنىڭ يارىدامچى نەۋىلەرىدىندۇر. ئىپەكچىلىك كەسىبى كەمباغال ۋە ئورتا دېھقانلارنىڭ ئاھوللارىنى ياخشىلايدى ۋە خاتىن-قىزلار ئازادلىغىنىڭ ماددى ئاساسىنى مۇستەھكەملەيدى.

مەملەكەتنى ساناقاتلاش ۋە قىشلاق خوجالىغىنى كوللىكتىپلەشتۈرۈش ئۈچۈن ئۇنلىغان يول ئالدىمىزغا ئىپەكچىلىك ئىشلىرىنى ھەم كېڭەيتىش ۋەزىپەسىنى قويادى. ئىپەكچىلىك ھاسىلاتىنى ئونكەن يىلغى 360 مىڭ پۇت پىللەدىن بىش يىللىقنىڭ ئاخىرىدا 2 يارىم مىليون پۇت پىللەگە يېتكەزىشىمىز لازىم. بو راقاملار ئىپەكچىلىكنى ريۋاجلاندىرىش ساھاسىدا ئالدىمىزدا قاندای كەتتە ۋەزىپەلەر تۇرغانلىغىنى ئاچىق كورسەتىدى.

ئىپەكچىلىك ئىشلەرى بوتۇنلەي دېيەرلىك خاتىن - قىزلار قولى بىلەن ئىشلەنىدى. شونغا كورە بىش يىللىق پىلانىنى بەجەرىش ئۈچۈن دېھقان خاتىن - قىزلار ئاممىسىنى ئىپەكچىلىك ئىشىگە كوپەرەك نارتىش كېرەك.

بو يىلغى بىش يىللىق پىلاننى بەجەرىش ئۈچۈن قاتىمى ئەھمىيەتكە ئىگەدىر. ئەگەردە بو يىلغى قۇرت ئۇرۇغى تارقاتىش ۋە پىللە تايىارلاش ئەمەلىيىسى مۇۋاففاقىيەتلىك ئوتسە، ئىپەكچىلىكنى ريۋاجلاندىرىش ئوغۇرسىدا بىش يىللىق پىلاننى بەجەرىش ئۈچۈن بىتەرلىك دەرەجىدە كېڭ زەمىن تايىارلانغان بولاچاق.

شۇنىڭ ئۈچۈن دېھقان خاتىن - قىزلارىنى ھازىردانلىق بو كەمىيەتىيەنى ئوتكەزۈشكە تايىارلاى باشلاشىمىز لازىم. ئىپەكچىلىك توغرىسىدا ليكسىيەلەر تەشكىل قىلىش، ئۇت داراخت-لارىنى كوپەيتىش، قۇرت ساقچىلار بىلەن شىركەتلەر ئورتاسىدا شەرتنامالار ئوزىش كەبى ئىشلار ئىپەكچىلىكنى يوكسەلتىش توغرىسىدا بىش يىللىق پىلاننى بەجەرىشكە ياردام بىرەدى.

و. ت.

ئىپەكچىلىك ئۈستىدە ئەمەلەرنى قىلىش كېرەك

ئورتا ئاسىيا بىمەۋراسىنىڭ قارارىغا مۇۋاففىق، ئىپەكچىلىك ئىكى ھەفتىلەك كىنىك ۋەزىپەلەرى ئۈستىدە گىلەردىن عىبارات:

1. ئورتا ئاسىيا ئىپەكچىلىكنى ئوستىرو توغرىسىدا 2 نچى ئولكە فرقا كىڭەشىنىڭ قارارلارىنى ھەمەلگە ئاشۇرش.

2. شۇ يىلغى قۇرت ئۇرۇغ - پىللە كەمىيەنىيەسىدىگى تاۋارلارغا بۇ يىل يول قويماسلىق ئۈچۈن ئايرم دىققات قىلىش كېرەك. ئونكەن يىل خانالارى قۇيىداغىلاردان عىبارات بولدى:

ئا) قۇرت ئۇرۇغىنى تارقاتىش پىلانى، شۇنىڭدەك شىركەت ۋە قىشلاقلاردا، پىللە تايىارلاۋ ئىشى كىچىكدى.

ب) ئىپەكچىلىك خوجالىقلارى سىنىقى تاباقلارغا ئەجرەتىلمەدى. پىللە تايىارلاشدا كەمباغال ئورتا حاللارغا نىسبەتەن ئۈتلىغان سىنىقى يول قىسمان ھىنا تۇزەتىلدى.

و) كوپەرەتسىيە زەھىنى بولب، ئىشىدە تەشكىلى كەمچىلىكلەرى بولدى.

گ) بازار تەشكىل ئېتىلمەدى. چۈنانچە: ساناقات تاۋارلارى بولمادى، بازارلاردا خۇسۇسىلار ئورۇن ئالدى، ئۇلارغا قارشى كۆرەشلەمدى.

د) كوستەرلەر ئورتاسىدا ئىش ئالىب بارلمادى، كوستەر ساناقانى ئۈيۈشتىرلمەدى.

شۇ كەمچىلىكلەرنىڭ ھەربىرى بەينچا مۇناسىب مۇئەسسەسەلەردە كىڭەش ئوتكەزىب، ئوكروگ ۋە رايونغا لايىق ئەمەلى چارالار بىلگىلەنسۇن.

1. رايون، ئوكروگ ۋە قىشلاقلاردا ئىپەكچىلىكنى ئوسۇدىرش پىلانلارىنى، فرقا، كەسەبە ۋە كوپەرەتىف تەشكىلاتلەرنىڭ موزاكەرەسىگە قويش، شۇنىڭ بىلەن بىرگە ئاقات بۇ يىلغى پىلانلارنى ئىپەمىس، تاغىن بىش يىللىق پىلاننى ھەم مۇھاكىمە قىلىش كېرەك. رايون پىلانلارىنى تەشلاقغا بېتكەزىش زەرور. بۇنىڭ ئۈچۈن ھەر قىشلاقنىڭ ئىپەكچىلىكنى ئوسۇدىرش، قۇرت ئۇرۇغىنى تارقاتىش ۋە پىللە تايىارلاش پىلانى قۇرت باقچى خاتىن - قىزلار ھەم قىشلاق يىغىنلارىنىڭ مۇزاكەرەسىگە قويىلادى.

2. ئوتكەن يىلغى قۇرت ئۇرۇغ - پىللە كەمىيەنىيەسىدىگى خاتالارغا بۇ يىل يول قويماسلىق ئۈچۈن ئايرم دىققات قىلىش كېرەك. ئونكەن يىل خانالارى قۇيىداغىلاردان عىبارات بولدى:

3. قۇرت ئۇرۇغىنى تارقاتىش پىلانى، شۇنىڭدەك شىركەت ۋە قىشلاقلاردا، پىللە تايىارلاۋ ئىشى كىچىكدى.

ب) ئىپەكچىلىك خوجالىقلارى سىنىقى تاباقلارغا ئەجرەتىلمەدى. پىللە تايىارلاشدا كەمباغال ئورتا حاللارغا نىسبەتەن ئۈتلىغان سىنىقى يول قىسمان ھىنا تۇزەتىلدى.

و) كوپەرەتسىيە زەھىنى بولب، ئىشىدە تەشكىلى كەمچىلىكلەرى بولدى.

گ) بازار تەشكىل ئېتىلمەدى. چۈنانچە: ساناقات تاۋارلارى بولمادى، بازارلاردا خۇسۇسىلار ئورۇن ئالدى، ئۇلارغا قارشى كۆرەشلەمدى.

د) كوستەرلەر ئورتاسىدا ئىش ئالىب بارلمادى، كوستەر ساناقانى ئۈيۈشتىرلمەدى.

شۇ كەمچىلىكلەرنىڭ ھەربىرى بەينچا مۇناسىب مۇئەسسەسەلەردە كىڭەش ئوتكەزىب، ئوكروگ ۋە رايونغا لايىق ئەمەلى چارالار بىلگىلەنسۇن.

3. ئوتكەن يىلدا قۇرت باقچى خاتىن - قىزلارنى بىۋاسىتە شەرتلەش ئىشى زەھىنى ئونكەزلىدى كەم، بۇيىل ئۇنى بوقاتىش لازىم. شۇنىڭ ئۈچۈن بۇ يىلغى تاشۋىقات ئىشلەرىنىڭ ۋەزىپەسى قۇرت باقچى خاتىن - قىزلارنى 100 پرىسەنت بىۋاسىتە شەرتلەش ۋە پىللە ئۇنۇمىنىڭ ھەممىسىنى كوپەرەتسىيەگە تاپشۇرۇ لازىملىغىنى كورسەتىشىر.

4. ئىپەكچىلىك خوجالىقلارىنى كوللىكتىپلەش بولى بىلەن ئۈمۈمەشكەن سېكتورنى كۆچەيتىش ھازىردانلىق ئىسكى شەھەرلەردە خاتىن-قىزئەرتىللەرى ۋە كولخوزلار تەشكىلى قىلىشنى، ئىشنىڭ تايىرم جارايانلارىنى (باقش، بىم تايىارلاش) ئۈمۈمەلەشنى مەوجۇد كولخوزلاردا ئىپەكچىلىك ئىشلەرىنى تەشكىل قىلىشنى تەلەب قىلادى.

ئوكروگ ئىجراقوملارىنىڭ ئوتنى بىلگىلەنگەن نارخلار يۇزەسىدىن بىلگىلەنگەن نارخلار يۇزەسىدىن كەمباغالى ۋە كولخوزلارغا بىرش توغرىسىدا ماخسۇس قارار چىقارشلارى جۈدە زەرۇردۇر. بۇ ھال ئوتكەن يىل تەجرىبەسى بىلەن ئوزىنى ئىسباتلاپ بىرگەندۇر.

5. پىللە ئۇنۇمىنى 40 پرىسەنت ئاشىرش ئۈچۈن، ئىپەكچىلىكنىڭ مەدەنى مىنىدىلەرىنى دېھقان خاتىن - قىزلارى ئوزىنىڭ ئىسىدا تارقاتىش سىنىقەرى زور ئىش تەلەب قىلمىنادى. پىللەنىڭ ئۇنۇمىنى كوتەرىش مەسىلەسىنى ھەر بىر قۇرت باقچى خاتىن - قىزنى خابار دار قىلىش لازىم. بۇتۇن تەشكىلاتلەردەگى پىيونىر ۋە كومسومولارنى شۇ ئىشقا مۇبىلىزەتسىيە قىلىش كېرەك.

رەھبەرلەر قۇيىداغى ئىشلەرنى تەشكىل قىلىشلارى زەرور:

ئا) قۇرت باقۇنلار ياخشى مىنىدىلەرى توغرىسىدا قۇرت باقچى خاتىن - قىز گۇرۇپىلەرى بىلەن مۇساھابا ئوتكەزىش.

ب) قۇرت باقچى خاتىن - قىز كونفىرىنسىيەلەردە، قىشلاق يىغىنلارى، خاتىن - قىز قۇلۇپلارى، مەكتەپلەر، كومسومول ۋە پىيونىر تەشكىلاتلىرىدا ئەگرومىنىمۇم توغرىسىدا داقلادلار قويۇپ بىرش.

و) قىشلاقدا ئىنكوبەتورىيە، نەمۇنەۋى باقۇ پونكتىلەرىنى بىلگىلەش.

گ) ئۇنۇمنى كوتەرىش چارالارىنى دېھقان خاتىن - قىزلارىغا ئۈشۈندىرىش

ئىكى ھەفتەلىكنى كىم ياخشىراق ئوتكەزدى؟

سامارقاندا ئىپەكچىلىك «مۇجۇم» فەبرىكىسى ئىپەكچىلىك ئىكى ھەفتەلىگىنى ياخشىراق ئوتكەزىش توغرىسىدا فارغانا ۋە مارغىلان پىللەكىشلىك فەبرىكىلەرىنى ئۈچتەماغى مۇساباقاغا چاقردى.

«مۇجۇم» فەبرىكىسى سامارقاند ۋە زەرەفشان ئوكروگلىرىگە 27 كىشىلىك ئىشچىلەر بىرىگەدىسى يۇباردى.

ئاشىق پىللە كۆتىلەدى

ئىشچىلەر ئاتالققا ئالادىلار

قوقان (ئوز موخبىر) ئىپەكچىلىك ئىكى ھەفتەلىكىدە پىللە زاۋۇدىنىڭ ئىشچىلەرى قىشلاقلارغا چىقىپ، ئەگرەمىنىمومنى بەجەرىش ئۈچۈن قورس كىيگەشمىلەر ئوتكەزمەكچىلەر. مارغىلان ئىپەك فەبرىكىسى مارغىلان رايونىنى، فارغانا ئىپەك فەبرىكىسى ئالتى ئارق رايونىنى ئاتالققا ئالادىلار. مارغىلان رايونى ئىپەكچىلىكتە نەمۇنەۋى رايون قىلىپ ئىلان ئىتىلىپ ئەۋەتىلدى. بۇ يىل قىلىپ پىللە ئىشلەپچىقىش ئۈچۈن، سايلانغانلار ئورتاسىدا قىسقا مۇددەتلى قورسلار ئوتكەزلىدى.

7. خالقنىڭ كوپچىلىگى ساۋادسىز بولغان بىر شارايتتا، مەكتەپلەر، ئىپەكچىلىكنى ياخشىراق يۇرگىزىش، ئەگرومىنىموم بىلىملەرىنى بالالار ئارقالىق كەتتەلەرگە ئوتكەزشىدە تەشكىلاتچى بولۇشلارى لازىم. مەكتەپدە چەنكەلزارلارنى (ئوت داراختلارىنى) ئوتقازىش قۇرتلارنى باقش ماشغولاتلارىنى قويىپ بىرش، مەكتەپدە ئىنكوبەتورىيەلەر ئۈچۈن يىنا بىرش توغرىسىدا مەكتەپ ۋە مۇئەللىملەر بىلەن ماخسۇس شەرتنامىا تۇزش كېرەك.

8. ئىكى ھەفتەلىك تەدبىرلەرنى كوپەرەتسىيە بىلەن ئىشلەپ، ئۇنىڭ بىلەن بىرگە ئوتكەزىلىشى لازىم. ئىكى ھەفتەلىك نەتىجىسىدە، ئىپەكچىلىك كوپەرەتسىيەسىنىڭ قوبى شاخابچىلارى خادىملار بىلەن تەئىمىنلەش ۋە قۇرت ئۇرۇغ پىلانىنى شىركەت ۋە قىشلاقلارغا بىتكەزىش يولى بىلەن مۇھەممەملەنمىشى لازىم.

بۇ چارالار، ئىپەكچىلىكنىڭ ئوسۇشى سورىغەنمىنى كۆچەيتىپ، بو يىلغى قۇرت ئۇرۇغ - پىللە كەمىيەنىيەسىنى مۇئەتەدىل ئوتكەزىشكە ياردام بىرەچەك.

ئىپەكچىلىك ئۈستىدە ئەمەلەرنى قىلىش كېرەك

ئورتا ئاسىيا بىمەۋراسىنىڭ قارارىغا مۇۋاففىق، ئىپەكچىلىك ئىكى ھەفتەلىكىنىڭ ۋەزىپەلەرى ئۈستىدە گىلەردىن عىبارات:

1. ئورتا ئاسىيا ئىپەكچىلىكنى ئوستىرو توغرىسىدا 2 نچى ئولكە فرقا كىڭەشىنىڭ قارارلارىنى ھەمەلگە ئاشۇرش.

2. شۇ يىلغى قۇرت ئۇرۇغ - پىللە كەمىيەنىيەسىدىگى تاۋارلارغا بۇ يىل يول قويماسلىق ئۈچۈن ئايرم دىققات قىلىش كېرەك. ئونكەن يىل خانالارى قۇيىداغىلاردان عىبارات بولدى:

ئا) قۇرت ئۇرۇغىنى تارقاتىش پىلانى، شۇنىڭدەك شىركەت ۋە قىشلاقلاردا، پىللە تايىارلاۋ ئىشى كىچىكدى.

ب) ئىپەكچىلىك خوجالىقلارى سىنىقى تاباقلارغا ئەجرەتىلمەدى. پىللە تايىارلاشدا كەمباغال ئورتا حاللارغا نىسبەتەن ئۈتلىغان سىنىقى يول قىسمان ھىنا تۇزەتىلدى.

و) كوپەرەتسىيە زەھىنى بولب، ئىشىدە تەشكىلى كەمچىلىكلەرى بولدى.

گ) بازار تەشكىل ئېتىلمەدى. چۈنانچە: ساناقات تاۋارلارى بولمادى، بازارلاردا خۇسۇسىلار ئورۇن ئالدى، ئۇلارغا قارشى كۆرەشلەمدى.

د) كوستەرلەر ئورتاسىدا ئىش ئالىب بارلمادى، كوستەر ساناقانى ئۈيۈشتىرلمەدى.

شۇ كەمچىلىكلەرنىڭ ھەربىرى بەينچا مۇناسىب مۇئەسسەسەلەردە كىڭەش ئوتكەزىب، ئوكروگ ۋە رايونغا لايىق ئەمەلى چارالار بىلگىلەنسۇن.

1. رايون، ئوكروگ ۋە قىشلاقلاردا ئىپەكچىلىكنى ئوسۇدىرش پىلانلارىنى، فرقا، كەسەبە ۋە كوپەرەتىف تەشكىلاتلەرنىڭ موزاكەرەسىگە قويش، شۇنىڭ بىلەن بىرگە ئاقات بۇ يىلغى پىلانلارنى ئىپەمىس، تاغىن بىش يىللىق پىلاننى ھەم مۇھاكىمە قىلىش كېرەك. رايون پىلانلارىنى تەشلاقغا بىتكەزىش زەرور. بۇنىڭ ئۈچۈن ھەر قىشلاقنىڭ ئىپەكچىلىكنى ئوسۇدىرش، قۇرت ئۇرۇغىنى تارقاتىش ۋە پىللە تايىارلاش

ئىپەكچىلىك ئىشلەرىدىكى يۇتۇقلارىمىز كەتتە

ئۇرۇشدان بۇرۇنغى دەرەجىدىن ئىكى بەرەۋەر ئوسۇل

ئوزبېكستاندا ھەم، شورالار ئىتىپاقىدا ھەم ئىپەكچىلىك مەسىلىلەرى ئاتراپىدا جاماعات فىكرى بو يىلغىداي كوپ تارتىلىپ يوق ئېدى. بۇنىڭ سەۋەبى ئۇنداقىم، كېينكى ۋاقىتلارغىچا مەملىكەتىمىزنىڭ ئۇقتىسادىياتىدا ئىپەكچىلىكنىڭ رولىگە تېگىشلىك باھا بېرىلمەيدى. ئىپەكچىلىككە مەملىكەتنىڭ خوجالىق تۇرمىشىدا كەتتە ئورن تۇتماغان ئىكەنلىگى، دەرىجىدە ئەھمىيەتلىي ئىش دېپ قارالدى.

بۇنداي قاراش، ئالىيەتتە توغرى ئېمەس. ئىپەكچىلىك شورالار ئىتىپاقىدا ۋە ئاينىقسا ئوزبېكستاننىڭ قىشلاق خوجالىغىدا چوڭە كەتتە ئورن تۇتاتتى. كېينكى يىللاردا خوجالىقنىڭ بو قىسمىدا ئېرىشكەن مۇۋاففاقىياتلارغا قاراپ، ئوزبېكستان ئىپەكچىلىكىنى شورالار ئىتىپاقىدا ماقتانارلىق ئىشى دېپ ئېتىش مۇمكىن.

ئوكتەبىر ئىنقىلابىغىچا ئىپەكچىلىك ئىشلەرى تۇشكىنلىك دەۋرىنى كەچۈرۈپ، پىللە ھاسىلى يىلدان يىل كەمىيە باردى. گازاچدانلىق ئورۇشلارى ۋە باسماچىلىق دەۋرلىرىدە ئىپەكچىلىك يۇتۇنلەي دېيەرلىك خاراب بولدى. لېكىن شورالار ھوكومەتنىڭ تىرىشچانلىقى سىياساتى ۋە قۇرت باقچىلارغا كورسەتىلگەن يارىدەملىرى تارىقىسىدا بىز بۇگۈن ئوزبېكستاندا ئىپەكچىلىك ئىشلەرىنىڭ كۆلەمى، ئىنىقلابدان بۇرۇنغى كوپ ئىلگىرى كېتىكەنلىگىنى كورەمىز. 1913 نچى يىلدا ئىلگىرىكى تۇركىستان دايىراسىدا 210 مىڭ قۇتى قۇرت ئۇرۇغى تارقاتىلىپ، 300 مىڭ پۇت پىللە ھاسىلى ئالىنغان بولسا، بۇلتۇر يالغۇز ئوزبېكستاننىڭ ئوزىدە 244 مىڭ قۇتى قۇرت ئۇرۇغى تارقاتىلىپ، 500 مىڭ پۇت پىللە ھاسىل بولدى.

ئىپەكچىلىك ئىشلەرىدە بىز سان ۋە سىفەت جەھەتلەردىن شۇبھىسىز كەتتە مۇۋاففاقىياتلارغا ئېرىشتۇق. ھازىرغى ۋاقىتدا ئوزبېكستاندا كەمىدە 200 مىڭ دىھقان خوجالىغى ئىپەكچىلىكتە ئەنىنەگىنە داراماد ئالادى. شۇنىڭ ئۈستىگە ئىشورالار دەۋرىدە ئىپەكچىلىك ئىشلەرى چەت مەملىكەتلەرنىڭ باغلىق بولشىدان، ئۇنداقىي سارمايادارلارنىڭ ئىختىيارىغا قاراپ تۇرشىدان بۇتۇنلەي قۇت

TAŞKƏNT TILIFON QAQDЬ

(TAŞBƏLIMDƏN 6 - JƏNVƏR 11 JARЬM SAATDA)

Əppərətni tekşiriş himələrni actь

Əkryg mihnət, jer və malьja bəlimləri əppərətini tazalaşqa tajjarlьq tygədi. Hazir şy ьdaralardaqь işlərnin cataq tamanlarьnь kərsətiş mymkin.

Mihnət bəlimidə işlər ysyl və pьlansьz jyrgiziləndi. Işsizlikni kəməjtiriş saһasьda hec qandaj caralar kərilməgən. Işsizlərni işkə jubarьş ycyn ujlarьqa caqьrьq qaqazlarь jubarьlmaqan. Ular berçə, mihnət bəlimi aldьda nəvbətkə turьşqa məçbyr bolqanlar. Bynin nətiçəsidə kob kənilsiz hallar jyz berqən. Ynin bəlimcələri ortasьda alaqa joq.

Mihnətni saqlaş bəlimcəsi karxanalarda əz vəzijfəsini bəçərgən eməs. Tarьf-ьqtьsad bəlimcəsi məjdə çançallarqa bənd balьb karxanalardan açralqan. Işsizlər ortasьda cet unsurlar kob. Işkə jubaroqanda aqa-inigərcilik kərilməkdə. Jer bəlimidə ahval undan həm bəttər.

Əkrygdəgi baqlarnь xususьlar xarab qьlqanlar. bunqa kəntirol bolmaqan. Jer bəlimi qьşlaqdaqь əsişni ərgənməidi. Malьja bəlimidə astьraxancьlar hidi kelədi. Xususьlarqa salьq kəm tyşkən. Kəmisijənin һьsabьqa qaraqanda, ular ystidə bir necə miljən som salьq qalьb ketkən. Amma kystərlər salьq tolaşda artьq sьqьlqanlar. Ular jirik qojci savdagərlər bilən alaqada bolьb salьqlarnь kəməjtirişkə jardam kərsətkənlər.

Tazalanaturqan ьdaralar tazalaş kəmisijələrigə jardam kərsətməjdilər. Mestkomlar uxlajdь. Ularnьn fьrqa jəcejkələridə həm fa'alijət kərilməjdi. Kəsəbə sajuzlarь tazalaşqa tartьlmaqanlar.

Tazalaş məs'ələsigə əfkar ammanь tərtьş kerək əks halda şora əppərətini tazalaş kəmpənijəsi kytkən nətiçələrni bermməj qaladь.

Yzliksiz işnin nətiçəsi tekşirilədi

Sanaat karxanalarnьn yzliksiz iş həftəgə kocьşlarьdan qandaj nətiçələr barlьqlьnь anьqlaş ycyn orta asьja ьqtьsad şorasь Taşkəntdəgi bir necə jirik karxanalarnь tekşiriş ycyn alahьda kəmisijə belgiləndi. Birinci nəvbətdə başpaxtaqom məstəriskojlarь, taşgestьram, „ilic" zavudь tekşirilədi.

Kəmisijəgə şy karxanalarda yzliksiz iş həftəsigə kəcіş nətiçəsidə işləb cьqarьşnьn qanca aşqanьnь, mal sifətinin qanca jaxşьlanqanьnь vəbaşqalarnь ərgənib biliş vəzifəsi tapşьrьldь.

Paxta toplanьşьdan dərək

Əkrygdə paxta tapşьrьş pьlanь 1—5 janvarda bəçərilməndi. Şy 5 kyndə 500 tonnaqьna paxta qabul qьlьndь, Çəm'i 66 min tonna alьnьb. Jьlьq pьlan 74 pirəsənt bəçerilgən. Kəlxozlar jьlьq pьlannь 39 pirəsəntkinə bəçərdilər.

Əkrygdə paxta tapşьrmaqanlar 1000 kişi hьsablanadь. Kəmpənijə jaxşь təşkil qьlьnqan çajlarda paxtanьn həmməsi qolqa kirgizildi. Piskənt, orta və qujь cьrcьq şirkətləridə işlər səl çanlandь. Amma eski Taşkənt şirkətidə pьlan 38 jarьm, ьttьlaq şirkətidə 58 pirəsəntkinə bəçərilgən.

Paxta sajuz əz əppərətidən 50 pirəsəntini çajlarqa cьqarьb jubardь.

Bytcilərnin sodьdan

Byt və şərikləri sodinin kecəgi məçlisi kəttə namajьşqa çəjləndi. 3 mingə jaqьn mlһnəttkəş və istydentlər qьzьl bajraqlar bilən sod aldьqa keldilər. Bularnьn fikirləri:

—byt—sinifij dyşmənimiz. bytcilərni sosьjalьzьm jolьdan alьb taşlaşьmьz kerək. 5 jьlьq pьlannь 4 jьlda bəçərəmiz. Bytcilərgə şundaj qattьq çaza berişimiz lazьmkij. bytyn sinifij duşmanlar byni jaxşь his qьlsьnlar.

Çamaat qaralavcьsь ularqa qarşь çavab berib: bьz һəm bytkə en qattьq çaza berişni tələb etəmiz dedi.

Bykyn guvaxlardan 6 kişi soraldь. Ular bytnin pьjanьsta, bezarь, buzuq şaxs ekənini, pьrajьzvadьstьva ycyn zьjandarlьqьnь acьq dəlillər bilən kərsətdilər, Bykyn qaralavcь və aqlavcьlarnьn nutqlarь kytilədi.

Qarakəl şərtləş

Savda kəmisərligi qarakəl terisi və jyn şərtləş ycyn Zərəfşan həm Surxan darja əkryglərdə qo,ьmca rajonlar açratdь. Ojəstərggə ajnьqsa Suxan darja əkrygigə qarakəl tajjarlaşqa əһəmmijət beriş təklif etildi.

Qarakəl şərtləş ycyn cьqarьlqan pullar artdьrьlqanьdan kəmbaqal və orta dьjqancarvadarlarqa berilə turqan bənəknin mьqdarь 4 comqaca jetkizilədi.

Mərkəzii idaralarda kəpirətsijəgə pul

Xalq kəmisərləri şorasь jəni tyzilgən sajuzlarnьn malьja ahvallarьnь mystəһkəmləş ycyn 1 miljon 300 min som berişkə qarar qьldь.

Bunьn 1 miljon somь paxta kəpirətsijəsigə, 150 min somь ipəkcilik kəpirətsijəsigə, 75 min somь mevə—səbzəvat kəpirətsijəsigə, 50 min somь qalla kəpirətsijəsigə, 25 min somь sajuzlar 5-ajuzьqa berilədi.

Mərkəzləşdiriş maqsadьda

Taşkent əkrygi qamaqxanalarьnьn sanaat kəmbinəti itki işlər kəmisərligi qaramaqьqa ətədi.

Əzbəkcə bilgənlərgə maddьь ьmtьjazlar

Xalq kəmisərləri şorasь janьdaqь Qanunlar tajjarlaş kəmisijəsi hykymət ьdaralarьda işləvci əzbekcə bilgən avrupalь işcilərgə majddьmtьjazlar bərib, işkə raq batlandьrьş toqrьsьda lajьһa tyzə ətьr

Jəni tə'jin

Əzbekistan mərkəz ьçraqomьnьn məs'yl katib orьnbasarlьqьqa, ilgəri Zərəfşan əkrygidə Mərkəz ьçraqom vəkilinin orьnbasarь bolьb işləgən ortaq Testeles belgiləndi.

Dəvlət zajomlarь əbligətsijələrinin bahasь Məskəv Tavar Berçəsi fond bolyminin belgiləşi bojьnca

30-nci jьl 1/XII—gə

zajomlarnьn ismi	alьş	satьş
1. nci 6% li Jutuş Zajomь	5 somlьq əbligə. (çarьb kəpyn qьmatьnь həm qoşьb	4—90 —
1926 jьlqь % siz Jutuş Zajomь	100 „ „	127—50 129-50
1927 jьlqь 10 % li Dəvlət Jutuş Zajomь	25 „ „	26—11 26—61
1 nci Indystirləş Zajomь	25 „ „	25—54 25—64
1927 jьlqь 3 nci Dьjqan Zajomь	5 „ „	5—02 —
Dьjqan Xoçal. myst. Dəvlət Zajomь	10 „ „	10—55 10—90
2 nci Indystirl. Zajomь (%% siz)		25—66 25—76
2 nci „ „ „ (%% li)		25—29 25—39
1929 nci jьlZajomь	100—15	—101—15
3 nci Indystirl. Zajomь	—	50—60

dəvlət bankəsinin əzbekistan kəntyri

Mesyl myһərrir: təһrir һəj'ət

Kəpirətifləşkən kətegorijələrgə muvafьq talonlar

A'zalьq dəftərcələr №№	IŞCI pəjcilər	Pəjci bolmaqan işcilər	Mehnətkəş pəjcilər	Pəjci bolmaqan mehnətkəşlər	12 jaşqaca balalar
8	9	10	11	12	13

Mal dəftərcəsinin №	Yjnin toqrь ədrisi	Mal dəftərcəsini alьş toqrьsьda ьmza
14	15	16

4 nci bet. Rojxatnьn 4 nci betidə

ymymii xulasa boladь. U, rojxat tyzgən vəkillər tamanьdan qujьdaqь şəkldə toldьrьladь:

Berilgən mal dəftərcələrinin ymymii sanь	Berilgən talonlar (əbləzkələr)					
	Çəm'i talon	ŞUÇYMLƏDƏN				
		Işci pəjcilər	Pəjci bolmaqan işcilər	Mehnətkəş pəjcilər	Pəjci bolmaqan mehnətkəşlər	Balalar

2. Rojxatlar kəperəfkə jardamь bilən 2 nusxada tyzildi.

3. Rojxatlar bojalmaj və əcirilməj, acьq һəm oqub bolaturqan rəvişdə jazьlьb, myəssəsə və karxanalardaqь vəkillər tamanьdan ьmzalanьşь һəm myəssəsə jaki mestkəmnin pecəti bilən mystəһkəmlənişi lazьm.

4. Bir ajьlanьn tyrli myəssəsə və karxanalarda işləjturqan iki jaki undan artьq a'zasь bolsa, mal dəftərcəsi ulardan birinin xьzmat çajьdan berilədi. Bunьn ycyn qalqanlarьqa xьzmat jaki iş çajlarьdan mal dəftərcələrinin berilməgənligi һaqqьda isprəfkə taqdьm qьlьuьşь lazьm.

Rojxatnьn 1nci xanasьda, əz ajьlasь jaki bir yjdə turьb, rozqarnь birgə jyrgizgən kişilər tamanьdan mal dəftərcəsini alьş işi tapşьrьlqan kişinin tərtib raqamь kərsətiləndi.

2nci xanada, mal dəftərcəsi kim namьqa berilgən bolsa, şu kişinin famьlьjasь, ismi və atasьnьn ismi jazьladь.

3nci xanada, mal dəftərcəsigə kirtilgən ajьla a'zalarьnьn famьlьjasь, ismi, atasьnьn ismi çajlanadь.

6nci xanada, vəzifə jaki kəsb nəv'i kərsətiləndi. Cunancь: islesər, maşinistkə, kənci və һakəza.

7 və 8nci xanalarda, kəpirətif a'zalarь əz kəpirətiflərinin ismini və paj kəpirətif dəftərcələrinin nəmyrini kərsətədilər.

Rojxatnьn dəstləbki 8 xanasь 2 nusxadan ьbarat toldьrьlьb, mal dəftərcəsini beryci rajon bujuralarьqa tapşьrьladь.

Rajon bujurasь 9 dən 14 ncigəcə xananь toldьrqac, əzidə rojxətlarnьn kəpijəsini qaldьrьb, əsl nusxalarьnь rojxatqa muvafьq mьqdarda mal dəftərcələri bilən, 16nci xanada qol qojdьrьb əz egələrigə tapşьrьş ycyn, vəkillərgə berədi.

Savadsьzlar ycyn, ularnьn ьltьmasь bilən, savadlь kişi mə'lym myəssəsə jaki karxana mestkəmi və fəbzəv mestkəmi һəm dəftərcə egəsi hyzyridə qol qojadь.

Mal dəftərcələri tarqatьlqandan kejin, dəftərcə egələri tamanьdan qol qojьlqan rojxatnьn əsl nusxasь, çan başqa qarab dəftərcə əbləçkəsinin 3nci betidən kesib alьnqan talonlar bilən birlikdə rajon bujuralarьqa qajtarьladь. Bьraq dəftərcələrni rajon bujuralarьdan alьş bilən 5 kyndən kectkməsligi lazьm.

Rajon bujuralarьnьn ədrisi:

1. Jəni şəһər bujurasь — Mərkəz işcilər kəpirətifi qulubь, Fьrunza kəcəsi, № 34.
2. Vagzal bujurasь — Temir jol işciləri qulubь.
3. Baqьşamal bujurasь - Rəjьçraqom.
4. Xajranad qьt'asь — eski şəһər, Carəһə gyzəri, kykyşkə toxtajturqan çajda.
5. Qalandarxana qьt'asь — Cajgavlь gyzəridə, Salь Muqьmьf yji.
6. Şarq gyzəri — Xatьn — qьzlar qulubь.
7. Səzəngəran qьt'asь— Qazь Əbdyrəsyl gyzəri, capan bazarь.
8. Xoça ahrar qьt'asь — Darvaza.
9. Mərkəz bujura — Mərkəz işcilər kəpirətifi ьdarasь hyzyridədir, Fьrunza kəcəsi № 34.

Mərkəz işcilər kəpirətifi ьdarasь

Samarqand Əkryg Malьja bəlymi

bildirədir kim, dəvlət və məһəllii salьqlarnь tələməgən qujьdaqь kişilərnin rojxatoja alьnqan ьmaratlarь

acьq savda bilən

SATЬLADЬ

30 jьl 8 nci jənvərdə

(1 nci kəmisijə)

(başь kecəki sanda)

15. Ertələbki saat 9½ də, 1 nci Yrgyt gyzəridə, Orun My'minefnin yj-həvlisi, bahasь 450 som.
16. Ertələbki 10 də, 1 nci Yrgyt gyzəridə, My'min Qaby'lofnьn yj-həvlisi, 500 som.
17. Kyndyz 11 də, Faqь Əbdyləjs gyzəridə, Usman Idrisefnin yj - həvlisi, 200 som.
18. Kyndyz 12 də, Şərətdar gyzəridə, Əbdyrəşid Çərəbajofnьn yj-həvlisi, 1500 som.
19. Kyndyz 1 də, Qarabaj Aqsaqal gyzəridə, Səjid Çamal Kamalofnьn yj - həvlisi, 200 som.
20. Kyndyz 2½ də, Juqarь Darqam rajonь Sьjab bolusьnьn Varsen qьşla - qьda, Səjfiddin Şəmsiddinofnin ьmarntlь 6 tanab baqь, 400 som.

8 nci jənvərdə

(2 nci kəmisijə)

21. Ertələbki saat 10 də, Sadovoj kecə № 13/11 də, Əkrselsajoznьn savьq Mazajofqa qaraşьq yji, bahasь 4750 som.
22. Kyndyz 11½ də, 2 nci Jamьn gyzəridə, Şəmsti Zakirjəjefnin yj-həvlisi, 150 som.
23. Kyndyz 12 də, 2 nci Jamьnь gyzəridə, Mənsyr Xoça Zьjaddьn Xoçajofnьn yj-həvlisi, 250 som.
24. Kyndyz 1 də, 2 nci Jamьnь gyzəridə, Zyvəjdyllə Bavaqarьjofnьn yj - həvlisi, 200 som.
25. Kyndyz 1½ də, 2 nci Jamьnь gyzəridə, Sə'dyllə Tepəqarannьn yj - həvlisi, 500 som.
26. Kyndyz 2 də, 2 nci Jamьn gyzəridə, Əbdyçəlil Hismətefnin yj-həvlisi, 300 som.
27. Kyndyz 3 də, 2 nci Jamьn gyzəridə, Muһəddьn Myһəmmədəfnin yj - h ə v l i s i, 150 som.

9 nci jənvərdə

(1 nci kəmisijə)

28. Ertələbki saat 10 də, 1 nci Jamьn gyzəridə, Əһməd Şadьjofnьn yj-həvlisi, bahasь 200 som.
29. Ertələbki 10½ də, 1 nci Jamьn gyzəridə, Muqum Şəripefnin yj-həvlisi, 200 som.
30. Kyndyz 11 də, 1 nci Jamьn gyzəridə, Rahman Əbdylləjefnin yj-həvlisi, 200 som.
31. Kyndyz 12 də, 1 nci Jamьn gyzəridə, Xaçь Qurban Aşurofnьn yj-həvlisi, 500 som.
32. Kyndyz 12½ də, 1 nci Jamьn gyzəridə, Əbdyһəmid Səlamofnьn yj - həvlisi, 500 som.
33. Kyndyz 1 də, 1 nci Jamьn gyzəridə, Şəraf Səfərefnin yj - həvlisi, 300 som.
34. Kyndyz 1 də, 1 nci Jamьn gyzəridə, Berdi Səjidmuradofnьn yj-həvlisi, 250 som.
35. Kyndyz 2½ də, Xoça Misbətdar gyzəridə, Basьb Rəһimefnin yj-həvlisi, 500 som.

9 nci jənvərdə

(2 nci kəmisijə)

36. Ertələbki saat 10 də, Respyblikəskiji kecə № 53 də, A. B. Sərkesefnin javrupaca yji, bahasь 300 som.
37. Kyndyz 11½ də, Bərahьm Xoça gyzəridə, Şadьb Aşurofnьn yj-həvlisi, 400 som.
38. Kyndyz 12 də, Bərahьm Xoça gyzəridə, Nəbi Ojafurofnьn yj-həvlisi, 2250 som.
39. Kyndyz 12½ də, Bərahьm Xoça gyzəridə, Xal Tilləfnin yj - həvlisi, 250 som.
40. Kyndyz 1 də, Bərahьm Xoça gyzəridə, Uzaq Qabьlofnьn yj - həvlisi, 170 som.
41. Kyndyz 2 də, Bərahьm Xoça gyzəridə, Haqnəzər Rystəmefnin yj-həvlisi, 300 som.
42. Kyndyz 2½ də, Bərahьm Xoça gyzəridə, Əbdynəsim Zakirefnin yj-həvlisi, 300 som.
43. Kyndyz 3 də, Bərahьm Xoça gyzəridə, Xursan Nəzərefnin yj - həvlisi, 300 som.
44. Kyndyz 3½ də, Bərahьm Xoça gyzəridə, Zьjaraj Səjidəfnin yj-həvlisi, 150 som.

(Davamь var)

Əzbekistan mərkəzij jəni əlitbe qomьtasь tamanьdan nəşr etilətuqan

„ƏLƏNGƏ"

Çornalьqa abuna qabul qьlьnadь.

„ƏLƏNGƏ" Çornalьdaədi'ij ədəbijat nəzərijatь, gəzəl sən'ət, til tekşirişləri, ilmij və mədənij işlərimiz, jəni əlitbe bərəkəti, tanqьd və biblegrəfijə kəbi bəlimləri bar.

„ƏLƏNGƏ" Jaş jetmə şaьr, jazucьlarьmьznьn və sən'ətkarlarьmьznьn tərbijəsigə və ularnьn əsişigə kəttə jardam qьladь. Azarbajcan, Tatarьstan, Tyrkmənistan, Qьrqьzьstan, Qazaqьstan, Başqьrtьstan, Qьrьm, Ukrəinə, R. S. F. S. R. Belerysijə və başqa şora çymhyrijətlərində bolqan xalqlarnьn ьnqьlabьь — preletər jazucьlarьnьn əsərləri, sən'ətləri bilən oqucьlarьmьznь tanьştьra baradь. Şarq və qarbnьn kləsik və ьnqьlabьь ədəbijatьqa һəm sən'ətigə ajьd nəmynələr berilib, ularnьn məzmyni bilən oqucьlarьmьznь tanьştьradь.

„ƏLƏNGƏ" Çornalьda əzbek və cьqataj sən't və ədəbijatь ta'rьxьqa ajьd alahьda maqalalar jazьlьb, u dəvir ədəbijat və sən'ətinin bytyn mahьjatьnь mərksizim — leninizim tanqьdь bilən jarьtьla baradь və u dəvir sən'ət və ədəbijatьdan tola nəmynələr berib turadь.

„ƏLƏNGƏ" də əsrij əzbek sən'ət və ədəbijatьqa ajьd tyrli maqalalar və tanqьdlar jazьlьb turadь. Bundan başqa ədəbijat və sən'ətgə ajьd bolqan bir qanca alaqadar məs'ələlər toqrьsьda oqucьlarьmьzqa һər vaqt kəmək qьlьb turadь.

„ƏLƏNGƏ" də basьlaturqan rəsimlərnin nəfisligigə ajrьca əһəmijət berilədi. Şarq və qarbnьn һazьrqь rassamlarьnьn gəzəl və qьjmat baһa rəsimləri, Əzbekistannin turmuşьqa etnagrəfijəsi, çoqrafьjasьqa ajьd fetə — kərtickələr, rəsimlər bilən bəzətilədi. Çornalьnьn gəzəl və nəfis cьqьşьnь tə'min qьlьş ycyn bir qanca rassam və fətegrəfcilər çəlb etilgəndir. Çornal bu jьldan başlab beş pecətnij list bolьb cьqadь. Çornalьnьn vaqt — vaqtьda cьqьb turьşь ycyn lazьm bolqan bytyn zəryr işlər kərilgəndir. Bu jьl çornalьnьn һər sanьqa, oqucьlarьmьzqa pyls z—һədijə tarьqasьdə alahьda myһim kitabcalar qoşьmca qьlьb abunacьlarqa jybərilib turadь.

„ƏLƏNGƏ" Çornalьqa iştirak etib turьş ycyn Əzbekistanda bolqan en quvatlь qalam egələri—alьm jazucь və şaьrlar çəlb etilgəndir. Bundan başqa S.S.S.R. kələmidə bolqan Avrupa və Tyrk-Tatar alьm, şaьr və jazucьlarьnьn bir qancalarьqa xat jybərilib, ularnьn çornalqa iştirak etib turьşlarь soraloqandьr.

Jəni əsrij ədəbijat-sən'ətimiz və tadqьqь - tekşiriş işlərimiz bilən qьzqьsьnqan—һəvəsləngən və unь ergənmək istəgən bytyn mehnətkəş, işci—dьjqan zьjalьlarь, myəllimlər, oqucьlar, maarьf ədəbijat һəvəskərləri və matbuat işcilərinin Əzbekistanda birdən — bir ədəbijat sən'ət tanqьd çornalь bolqan „ƏLƏNGƏ" gə abuna jazьlьşlarь lazьm. Abuna şərtləri sondərəcə jenil və arzandir.

ABUNA ŞƏRTLƏRI

1 - jьlqa 12 san ycyn 3 s. — t.
6 - ajqa 6 „ „ 1 s. 70 t.
Ajrьm sanь 30 tijin.

ƏDRIS:
г. Самарканд, Советская, 31. Редакции журнал „АЛЯНГА"

Kino-tijatьr „Velikji nemoj" 1930 jьl 6 nci jənvərdən başlab

orunlar nəmyrləngən Gyrçistan Gəskinpomь əməlijatьdan

ELISO

degən bədi'ii dьram kərsətiləndi. 6 bəlymdə.

Kəssə saat 4-dən acьq. I sijəns saat 6-da, II-s. 8-də və III s. 10-də başlanadь. Hər kyn 3 sijəns bolaçaq

Nəvbətdə: Byvilər qozqalanь degən kərtinə.

Kino ŞARQ JULDUZЬ 6 nci jənvərdən başlaa

Sofkinə əməlijatьdan

„Baxtlь yzyklər"

degən jaxşь kəmedijə kərsətiləndi. 6 bəlymdə.

Əzbekistan Maarьf kəmisərligining 1 nci Dəvlət Işci Kəcmə Tьjatrь

7-nci jənvər Seşənbə kyni

(rəbzemlesnin japьq ispektəkil)

Işci tьjatьrь-şəra tamaşabьnьqa

„SKLOKA"

5 kərtinədə. Ardof-Nekylin əsəri.

Səһnəgə qojucь-Baş reçisyr V. L. Rəzdəlskij. Bədai'i tamanьnь işləvci: Rəssam T. D. Lerman. Ispiktəklni alьb barucь: Ju. A. Səkelef.

3 nci segnaldan kejin tamaşa zalьqa kirіş mən'dьr. Ojun saat 7½ də başlanadь. 2/1-gə alьnqan bilətlər 7/1-də çarvjdьr.

Samarqand Əkr savda bəlymi

Girəçdənlərdən kelgən kəp soraqlar munasabatь bilən

Bildirədirkim

1. Mal dəftərcəsini (zabor klnizkələrini) alqan barca mehnətkəşlər sanaat mallarь və avqat — azьqnь (qand, caj, ysymlik majь və başqalarnь) toqrь və işəncli suvrətdə alьb turьş ycyn, Mərkəz işcilər kəpirətifi, Əzbekterg, T. P. O. nin mə'lym məgəzin, dəkən və başqalarьqa əzlərini birkitib qojьşlarь lazьm.

2. Nan alьş ycyn bundaj birkitişlər kerək bolmajdь. Nanlar talon bojьnca һəmmə nan dəkənləridən berilaçək.

Jənə bildirilədirkim, bytyn işsizlər və mal dəftərcələrini alьşqa һaqlarь bolqan başqa yjyşməgən xalq, əzlərinin ьstьqamat çajlarьdaqь rajon bujuralarьqa muraçaat qьlьşlarь kerək.

Rajon bujuralarь rojxat qabul qьlьş, mal dəftərcələrini isprəfkə və başqalarnь beriş ycyn ertələbki saat 9 dən kecki 6 qaca acьqdьr.

Sam. Əkrsavda bəlymi və Mərkəz işcilər kəpirətifi.

7nci jənvər kec saat 7 də 1nci san məktəbdə (Lenin və Kəri mərkis kəcələrinin byrcəgi), eski və jəni şəһərdəgi 2 nci basqьc məktəb һəm tehnikem bьtьmaьjatcьlarьnьn kenəşi boladь. Bunda "Əz komfьrqa Mərkəzqom Təştər bəlyminin bьtьmaьjat işləninin qojьlьşьnь tekşiriş jəkynləri, toqrьsьda daqlad eşitiləçək.

Bьtьmaьjatcьlardan başqa, şu məs'ələ bilən qьzьqqan məktəb mydirləri, pedəgəglər və kəmsəməl a'zalarь һəm caqьrьladь.

Mərkəz maarьfcьlar şajuzь.

Birinci Samarqand

Jəkkə kystərlər şirkəti, mal dəftərcələri (zabor klnizkələri) nin kirtilişi munasabatь bilən əzinin bytyn a'zalarьqa bildirədir kim, ular "Əzbekistənskəja pravda, gəzitəsi 23|XII — 29 jьl № 256 və "Qьzьl Əzbekistan, gəzitəsi 24|XII — 29 jьl № 300 də ь'lan qьlьnqan şəkillərgə muvafьq, əz ajьlavьb ahvallarь toqrьsьda şirkət ьdarasьqa ma'lymat taqdьm qьlьşlarь lazьm. Bnna, sajlav huquqlarьdan məһrym bolmasьq toqrьsьdaqь isprəlkəni qoşьş məçbyrijdir.

Ьdara.

5. 7.

تاشکەنت دوختىرلارى

DƏXTƏR V. MATVIJIF

Kəz aqrьqlarьnь davalajdь. Ertə bilən saat 7—dən 9—qaca və kecqurun saat 6—dan 8—gəcə, çymə kynləridə ertə bilən saat 9—dan 11—gəcə qabul qьladь. 1-nci maj kəcəsi san 75, Saqavьj kəcənin byrcəgidən 2-nci yj.

DƏƏXTƏR Ə. A. FRAQMAN

Ertələngi saat 7—dan 8—gəcə və kecki saat 6—dat 8—jarьmqaca qabul qьladь. Xatьnlar ycyn ajrьm kerіş jolь bar, „PRAVDA VASTOK" (elgərigi Çьzzax) kəcəsi № 10

DOXTOR A. M. BAQJASLAVЬSKIJ

Ura Tepə kəcəsi, san 7—5 Lenin kəcəsinin byrcəgi, Sirkgə qarşь, kec saat 5—dən 8—gəcə qabul qьladь.

Əzbekistan Əctьmaьь Şora Çymhyrijəti Xalq Kəmisərləri Şorasьnьn

QARARЬ

1929-nci jьl 28-nci nəjəbir №143

samarqand.

"Qurultaj və kenəşlərni caqьrьşqa ьçazat beriş tərtibi toqrьsьda„

s. s. s. r. xalq kəmisərləri şorasьnьn bytyn ittьfaq qurultajlarьnь və kenəşlərini caqьrьşqa ьçazat beriş tərtibi toqrьsьda 1929-nci jьlnьn 3-nci sentəbrində cьqaroqan qararьnьn 3-nci maddasьqa bunaan (s. s. s. r. qanunlar məçmyəsi 1929-nci jьl, № 56, madda 524), əzbekistan bçtьmaьь şora çymhvrijəti xalq kəmisərləri şorasь

Qarar Qьladь:

1. Çymhyrijət myəssəsə və karxanalar һəmdə çymhyrij kəperətif mərkəzləri və çamaat təşkilatləri tamanьdan qurultaj və kenəşmələrnin faqat əzbekistan işci—dьjqan nazarati məһəllij ьdaralarьnьn ьçazatlarь bilən etkəzilədilər.

Işci—dьjqan nazaratьnьn mərkəzij və məһəllij ьdaralarь, qurultaj jakij kenəşmələrni caqьrьş toqrьsьdaqь məs'ələsini maqsadqa muvafьqlьqь və malijə ьqtьsadьj nuqtajь nəzəridən һəl qьlьşlarь lazьmdьr.

2. Kəperətif və çamaat təşkilatləri (1-nci madda) tamanьdan ularnьn, nьzamnama və çəsdalarьqa muvafьq caqьrьladuroan qurultaj və kenəşmələrgə, əzbekistan icki işlər xalq kəmisərligi tamanьdan ьçazat berilədi.

3. 1-nci maddada kərsətilgən myəssəsə, karxana və təşkilatlar tamanьdan, çamaat jakij xoçalьq əһəmijətigə egə bolqan məs'ələlər bojьnca caqьrьladuroan qurultaj və kenəşmələr tegişli myəssəsə və təşkilatlarnin һəmdə əzbekistan işci—dьjqan nazarats xalq kəmisərliginin təqdьmlarь bojьnca, əzbekistan xalq kəmisərləri şorasьnьn ьçazatь bilən caqьrьladlar.

4. əz. ь. ş. ç. xalq kəmisərləri şorasьnьn, dəvlət və kəperətif ьdaralarь tamanьdan caqьrьladuroan qurultaj və kənferinsijələrnin sanьnь qьsqartьş və ularnь ətkəziş ycyn qьlьnaduroan cьqьmlarnь kəməjtiriş caralarь toqrьsьda 1927-nci jьl 9-nci əprelda cьqaroan 19 nci san qararь (əməldəgi qanunlarnьn tədriçij jьqьndьsь, qьsьm VIII, madda 247) bekar qьlьnsьn.

əz. ь. ş. ç. xalq kəmisərləri şorasь rəisinin nabьb **klejner.**

əz. ь. ş. ç xalq kəmisərləri şorasь işlər mydirinin nabьb: **petrof.**

əz. ь. ş. ç. xalq kəmisərləri şorasьnьn sərkatibi **taşmətif.**

Samarqand Şəһər Şorasь Pirizidijyminin

məçbyrii qararь

№ 29 30-ncь qekəbir 1929-nci jil ş. Samarqand

„Mal dəftərcələri toqrьsьda"

(başь kecəgi sanda)

eslətmə. 6 nci maddada kərsətilgənlər çymləsidən, sajlav huquqь bilən fajdalanmaqan kişilər, mal dəftərcəsini mərkəz bujuranьn һər bir ajrьm һal ycyn maxsus qararь bilən aladьlar.

7. Savda—sanaat karxanalarь, kəsəlxana, kənter, bujura və başqalarnьn egələri. şərikləri, içərədarlarь və pəjcilərі.

8. Yjni egəlləş jaki unь içərəgə alьşdan kelgən daramadqa kyn kəryci yj egələri və içərədarlar.

9. Xususьь karxana pydrətcilері, pəstafişkləri (mal jetkəzib beryciləri), xususьь məklir (dəlial)ləri, ekispeditərləri, kəmmevəjazerləri

10. Dəvlət zajomlarьdan kelgən daramaddan başqa, pyl kəpitolləri daramadь bilən kyn kəryci kişilər,

11. Car, əmir və xan zandarmasь və pəlitsijəsinin sabьq əməldarlarь, əgər ular sajlav huquqьda tiklətilməgən bolsa.

12. Tyrli xьl dijnij məzһəb xadьmilarь: dajьmtь regentlər, organestlar, d - jaken, mulla, pastor, pop, kisendz, ravven, baj, qazь, kənter, şaman, baqsь, nəcətcik, pisələmşik, kiteter, şames, jəһydi səllaһlarь, myəzzin, dijnij çəm'ijət qaramaqьdaqь məktəb myəllimləri, tyrli dijnij çəm'ijət tegərəklərinin rəһbər və oqutucьlarь, cerkəv şoralarь və dijnij çəm'ijətlər sьparьşь bojьnca işləjturqan rəssamlar, şunьndek dijnij çornal naşьrlarь və myһərrirləri һəm başqalar.

eslətmə. Dijnij çəm'ijətlərgə xьzmatkarlьk bilən maşqul kişilər (pec jaqucьlar, qaravullar, bьnakarlar və başqalar), əzləri ycyn pьrofsajuzlarnьn qatnaşь bilən mehnət şartnamasь tyzilgən taqdьrdaqьna, mal dəftərcəsini alьşqa haqlь boladьrlar.

13. Kəsəlxana və darьl ahlaq yjləridə jatqan kişilər.

14. Sajlav huquqlarьdan məһrym etilgən kişilər. Əgər əzləri fajdalь mehnət bilən şuqullanmasalar (mehnətkəş—ajьla a'zalarь tə'minatьda ekənidən isprəfkə taqdьm qьloan taqdьrda һən.).

Mal dəftərcələri, juqarьda kərsətilgənlərdən taşqarь, taqьn uşbularqa һəm berilməjdi:

a) Addьь sastaf qьzьl əskərləri (azьq—avqatnь əz qьsьmlarьda alqanlarь ycyn). Ular ajьlasьqa esə, mal dəftərcələri ymymii asasda berilədi·

в) bntirnət, mehnət kəmmynələri və şunьn singəri myəssəsələrdə jaşaqan kişilər; Cynkii, bular ycyn azьq ajrьm tərtib bilən kəlliktif mal dəftərcələri bojьnca berilədi.

v) Qьşlaq xoçalьq mahsulatьnь satьşdan kelgən daramad bilən şəһərdə jaşavcь kişilər. Bundaj kişilər şərtləş myaһədələri bojьnca tə'minlangən hьsablanadьlar.

g) Dəftərcə alьşqa haqlь bolmaqan kişilərdə xьzmatkarlik qьlqan yj işidəgi xatьn—qьzlar. Əgər ular ycyn profsajoz bilən şərtnama tyzilməgən bolsa.

ajrьm eslətmə: Şəһərdə jaşaqan əçnəbi kişilər, mal dəftərcələrini alьşda şəһərnin başqa xalqь qatarьqa kirtilədi. Ularnьn mal dəftərcəsini alьş huquqlarь, һər bir ajrьm һalda maşqulat nəv'ləri və ьqtьmaьь ahvallarьqa qarab belgilənədi·

15. Mal dəftərcəsini alьş və ymymii dəftərgəcə kirtiş xususьda alьla a'zalarь deə qujьdaqьlar hьsablanadь (şu şərt bilən, kim əgər ularnьn һər qajsь sajlav huquqьdan məһrym etilməgən bolsa): er—xatьn, balalar, əkə—ykələr, apa—sinilər, er—xatьnnьn ata—analarь və ajьlanьn birgə jaşaqan һəm ymymii rozqarnь jyrgizgən başqa a'zalarь.

Mal dəftərcəsini alьş ycyn rojxat tyziş tərtibi

1. Rajon bujuralarьdan mal dəftərcələrini alьş ycyn, myəssəsə və karxanalar hyzyridəgi vəkillər (şəһər Şorasьnьn qararьdaqь 2-nci maddanь qaran) qujьdaqь şəki bojьnca rojxat tyzədilər.

ROJXAT

. . . . . .

(karxana jaki myəssəsənin ismi)

işci və xьzmatcьlarь һəm ularnьn ajьla a'zalarь mal dəftərcələrini alьş ycyn

2 və 3 bet 19 jьl . . . . . tyzildi.

Ajьlanьn tərtib №№	Mal dəftərcəsi berilgən kişinin famьlьjasь, ismi, atasьnьn ismi	Mal dəftərcəsigə kirtilgən ajьla a'zalarьnьn famьlьjasь, ismi və atasьnьn ismi	Tuqtьqan jьlь	Ajьla a'zalarьnьn ymymii sanь	Daramadьь bolqan ajьla a'zalarьnьn iş haqь	Qajьş matiunat çəm'ijətidə a'za
1	2	3	4	5	6	7

Узлит №